

Årsbudget 2015

Indholdsfortegnelse

Side

Generelle bemærkninger

1. Indledning.....	1
2. Budgetforlig 2015.....	2
2.1 Rammereduktioner.....	2
2.2 Ændringer på driften som følge af budgetforliget.....	3
2.3 Ændringer på anlæg som følge af budgetforliget	4
3. Resultatopgørelse og kassebeholdning for 2015-18	5
3.1 Ordinær drift	5
3.2 Anlægsudgifter	5
3.3 Jordforsyning.....	6
3.4 Finansposter.....	6
3.5 Kommunens kassebeholdning.....	6
3.6 Sammenfatning i forhold til de overordnede styremål	7
4. Skatter og tilskud.....	9
4.1 Valg mellem statsgaranti og selvbudgettering.....	9
4.2 Skatter	9
4.3 Generelle tilskud/udligning	10
5. Skattefinansieret drift.....	12
5.1 Serviceudgifter	12
5.2 Serviceramme	14
5.3 Indkomstoverførsler m.m.....	15
5.4 Demografi.....	17
6. Anlæg.....	18
7. Jordforsyning og ældreboliger	20
7.1 Jordforsyning.....	20
7.2 Ældreboliger	21
8. Finansposterne	22
9. Økonomistyring i Randers Kommune	26
9.1 Økonomistyringsregler generelt	26
9.2 Økonomistyringsregler på decentralt niveau	27
Bilag 1 Budgetforligstekst 2015-18.....	29
Bilag 2 Ændringer på driften som følge af budgetforliget	40
Bilag 3 Udviklingen i serviceudgifter pr. bevillingsområde.....	42

Oversigter:

Hovedoversigt	43
Sammendrag.....	45
Bevillingsoversigt	51
Tværgående artsoversigt	57
Investeringsoversigt.....	59
Takstoversigt.....	65

Generelle bemærkninger

Læsten Bakker

De generelle bemærkninger indeholder en overordnet beskrivelse af kommunens budget 2015-18 og de forudsætninger, der ligger bag. Bemærkningerne er opdelt i følgende afsnit:

- Indledning
- Budgetforlig 2015
- Resultatopgørelse og kassebeholdning for 2015-18
- Skatter og tilskud
- Skattefinansieret drift
- Anlæg og jordforsyning
- Finansposterne

Som bilag er vedhæftet selve budgetforligsteksten (bilag 1) samt en specifikation af alle ændringer som følge af budgetforliget (bilag 2).

Budget 2015-18

1. Indledning

Den 19. september 2014 indgik Venstre, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti og SF forlig om budget 2015-18. Overskriften på budgetforliget er "plads til udvikling og velfærd".

De generelle bemærkninger til budget 2015-18 indeholder en overordnet beskrivelse af kommunens budget for 2015-18 og de forudsætninger der ligger bag.

Bemærkningerne er opdelt i følgende afsnit:

- Indledning
- Budgetforlig 2015
- Resultatopgørelse og kassebeholdning for 2015-18
- Skatter og tilskud
- Skattefinansieret drift
- Anlæg og jordforsyning
- Finansposterne
- Økonomistyring i Randers kommune
- Bilag 1: Budgetforligsteksten
- Bilag 2: Specifikation af ændringer som følge af budgetforliget.
- Bilag 3: Udviklingen i serviceudgifter pr. bevillingsområde (inkl. fordeling af rammereduktionen i 2016)

Det samlede budgetmateriale består af følgende 3 dele:

- **Årsbudget 2015** - generelle bemærkninger til budgettet inkl. diverse oversigter
- **Budgetbemærkninger Bind 1 (drift)** – indeholder beskrivelse, indsatsområder og hovedtal for hvert bevillingsområde
- **Budgetbemærkninger Bind 2 (anlæg og finansiering)** – indeholder en nærmere beskrivelse af de enkelte anlægsprojekter samt finansposterne.

Budgetmaterialet kan desuden findes på kommunens hjemmeside (www.randers.dk) under "om kommunen" og dernæst "økonomi/budget/budgetlægning 2015-18".

Oversigt over skatteprocenter/promiller

Beskatningsprocent	25,6
Grundskyldspromille	27,93
Kirkeskatteprocent	0,89
Dækningsafgift for forretningsejendomme, promille	4,5

2. Budgetforlig 2015

Det indgåede budgetforlig blev endeligt vedtaget ved 2. behandlingen i byrådet d. 9. oktober 2014.

Selve budgetforligsteksten er gengivet i **bilag 1**.

I forbindelse med vedtagelsen af budgetproceduren for budget 2015-18 blev det besluttet, at indarbejde rammereduktioner på 1% pr år af kommunens servicebudget. Budgetforliget indebærer, at der i 2017 og 2018 ikke sker yderligere rammereduktioner. Der er således udelukkende indarbejdet rammereduktioner på 1% i 2015 (38,2 mio. kr.) og 2% i 2016 og frem (76,3 mio. kr.).

Herudover er der som følge af budgetforliget foretaget en række ændringer på både drifts- og anlægssiden. Nedenstående tabel sammenfatter resultatet – både af rammereduktionerne og ændringer som følge af budgetforliget:

Tabel 1 – Ændringer på drift og anlæg (rammereduktioner og budgetforlig)

Mio. kr. 2015 PL	2015	2016	2017	2018
Rammereduktioner	-38,2	-76,3	-76,3	-76,3
Drift, budgetforlig	13,3	8,8	5,3	3,3
Anlæg, budgetforlig	23,3	19,0	9,0	9,0
Budgetforlig i alt	36,6	27,8	14,3	12,4
I alt	-1,5	-48,5	-62,0	-64,0

(- angiver besparelse)

Nedenfor gives en nærmere beskrivelse af ovennævnte poster.

2.1 Rammereduktioner

Som nævnt ovenfor er der indarbejdet rammereduktioner i 2015 på 1% svarende til 38,2 mio. kr. Rammereduktionerne i 2015 er fordelt som følger på bevillingsområderne:

Tabel 2 – Fordeling af rammereduktioner

2015 priser (mio. kr.)	2015
Økonomiudvalget	-4,1
Administration	-3,9
Politisk organisation	-0,2
Børn og skoleudvalget	-15,7
Skole	-9,8
Børn	-3,9
Familie	-1,9
Beskæftigelsesudvalget	-0,4
Arbejdsmarkeds- og uddannelsesparate borgere	-0,4
Socialudvalget	-5,2
Foranstaltninger og anbringelser (børn og unge)	-0,7

Voksne med særlige behov	-4,4
Ikke arbejdsmarkedsparete borgere	0,0
Miljø og teknikudvalget	-1,9
Kultur og fritidsudvalget	-1,7
Sundheds- og ældreudvalget	-9,1
Sundhed	-1,0
Ældre	-8,1
Erhvervs- og landdistriktsudvalget	-0,1
I alt	-38,2

Den yderligere reduktion fra 2015 til 2016 er indtil videre indregnet som en pulje under økonomiudvalget, men vil blive fordelt senere efter samme nøgle som ovenfor.

2.2 Ændringer på driften som følge af budgetforliget

Nedenstående tabel viser ændringerne på driften som følge af budgetforliget – fordelt på bevillingsområder:

Tabel 3 – Ændringer på driften som følge af budgetforliget

2015 priser (mio. kr.)	2015	2016	2017	2018
Økonomiudvalget	-11,5	-13,5	-15,5	-17,5
Administration	-11,6	-13,6	-15,6	-17,6
Politisk organisation	0,1	0,1	0,1	0,1
Børn og skoleudvalget	1,4	1,4	1,4	1,4
Skole	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4
Børn	2,9	2,9	2,9	2,9
Familie	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Beskæftigelsesudvalget	0,0	0,0	0,0	0,0
Arbejds- og uddannelsesparate borgere	0,0	0,0	0,0	0,0
Socialudvalget	1,6	1,6	1,6	1,6
Foranstaltninger og anbringelser (børn og unge)	0,0	0,0	0,0	0,0
Voksne med særlige behov	0,2	0,2	0,2	0,2
Ikke arbejdsmarkedsparete borgere	1,4	1,4	1,4	1,4
Miljø og Teknikudvalget	2,4	1,9	1,9	1,9
Kultur og Fritidsudvalget	2,2	2,2	2,2	2,2
Sundheds- og ældreudvalget	12,6	12,6	11,1	11,1
Sundhed	1,4	1,4	-0,1	-0,1
Ældre	11,2	11,2	11,2	11,2
Erhvervs- og landdistriktsudvalget	4,7	2,7	2,7	2,7
I alt	13,3	8,8	5,3	3,3

(- angiver besparelse)

De 2 større beløb vedrører besparelse på administration på 11,6 mio. kr. i 2015 stigende til 17,6 mio. kr. i 2018. Budgetforliget indebærer desuden at ældreområdet tilføres 11,2 mio. kr. årligt.

En nærmere specifikation af ovennævnte kan ses i **bilag 2**. Desuden beskrives ændringerne nærmere i "Budgetbemærkninger, bind 1"

2.3 Ændringer på anlægssiden som følge af budgetforliget

På anlægssiden er der følgende ændringer som følge af budgetforliget:

Tabel 4 – Ændringer på anlægssiden som følge af budgetforliget

Mio. kr. 2015 PL	2015	2016	2017	2018
Miljø og teknikudvalget				
Afledt effekt af aktiviteter				
på Thors Bakke	12,0	6,0		
Den Blå Bro	0,4	1,0	1,0	1,0
Doktorparken (naturlegeplads)	0,4			
Cykelstier/trafiksikret vej	2,0	2,0		
Byen til vandet	3,0	3,0	3,0	3,0
Socialudvalget og ikke arbejdsmarkedsparete				
Psykiatrien hus	2,0	2,0		
Børn og skole udvalget				
Ramme til nye daginstitutioner i dyre lejemål				
		5,0	5,0	5,0
Kultur og fritidsudvalget				
Hornbæk idrætsfaciliteter	3,5			
Anlæg I ALT	23,3	19,0	9,0	9,0

(- angiver besparelse)

De 2 største projekter vedrører afledte effekter af aktiviteter på Thors Bakke med 18 mio. kr. samt rammebeløb til ny daginstitution på i alt 15 mio. kr. Der henvises til **afsnit 6** "Skattefinansieret anlæg" for en nærmere beskrivelse af ovennævnte poster.

3. Resultatopgørelse og kassebeholdning for 2015-18

Resultatopgørelsen sammenfatter alle udgifts- og indtægtsposter i kommunen og giver dermed det samlede overblik over kommunens økonomiske situation:

Tabel 5 – Resultatopgørelse 2015-18

Mio. kr. , løbende priser	2015	2016	2017	2018
Skatter	-3.955,5	-3.947,2	-4.035,3	-4.114,9
Tilskud og udligning	-1.816,0	-1.812,5	-1.839,2	-1.873,6
Skatter og tilskud i alt	-5.771,5	-5.759,7	-5.874,4	-5.988,5
Serviceudgifter	3.813,2	3.847,3	3.934,1	4.020,3
Indkomstoverførsler m.m.	1.801,7	1.827,4	1.850,0	1.873,6
Driftsudgifter i alt	5.614,8	5.674,6	5.784,1	5.894,0
Renter	25,4	25,6	24,8	23,1
Resultat af ordinær drift	-131,2	-59,5	-65,5	-71,4
Skattefinansieret anlæg i alt	144,1	129,0	103,5	104,5
Resultat af ordinær drift og anlæg	12,9	69,5	37,9	33,0
Jordforsyning i alt	6,6	-8,3	4,8	-1,4
Ældreboliger i alt	1,1	0,1	-0,3	-0,7
Brugerfinansieret område	0,8	0,9	1,0	1,0
Årets resultat før finansposter	21,5	62,2	43,4	31,9
Optagne lån	-76,1	-29,2	-17,7	-17,8
Afdrag på lån	56,4	58,6	60,0	61,0
Finansforskydninger	8,5	-14,9	-45,8	-61,7
Finansposter i alt	-11,2	14,5	-3,5	-18,5
Kassebevægelse	10,2	76,6	39,9	13,4

Negative beløb angiver indtægter/overskud

Nedenfor gives en kort beskrivelse af hovedposterne i resultatopgørelsen. De enkelte poster i resultatopgørelsen beskrives nærmere i de følgende afsnit (afsnit 4-8).

3.1 Ordinær drift

Resultatet af ordinær drift viser et overskud i 2015 på 131,2 mio. kr. og et gennemsnitligt overskud i hele perioden på 81,9 mio. kr. Byrådets målsætning er et gennemsnitligt overskud på 150 mio. kr. – en målsætning, der altså ikke har kunnet realiseres fuldt ud som følge af den fortsatte stramme økonomi i Randers kommune. Den skattefinansierede drift beskrives nærmere i afsnit 5.

3.2 Anlægsudgifter

Der er budgetteret med skattefinansierede nettoanlægsudgifter for i alt 144,1 mio. kr. netto i 2015.

Det gennemsnitlige skattefinansierede nettoanlægsniveau i hele perioden 2015-18 er 120,3 mio. kr.

Byrådet har en målsætning om et gennemsnitligt skattefinansieret bruttoanlægsniveau på 150 mio. kr. Det gennemsnitlige bruttoniveau i 2015-18 udgør 129 mio. kr. – altså lidt lavere end måltallet.

Anlægssiden er beskrevet nærmere i afsnit 6.

3.3 Jordforsyning

Resultatopgørelsen viser, at jordforsyningen i 2015 giver et underskud på 6,6 mio. kr. I 2016 forventes derimod et overskud på 8,3 mio. kr. For hele perioden er der samlet set et lille underskud på 1,7 mio. kr. – altså stort set svarende til balance på området, hvilket også følger af kommunens økonomistyringsregler, der siger at budgettet til jordforsyning skal ”hvile i sig selv” set over en årrække.

Jordforsyningsområdet er beskrevet nærmere i afsnit 7.

3.4 Finansposter, herunder udvikling i skattefinansieret gæld

Finansposterne består af lån, afdrag på lån samt finansforskydninger.

Der er budgetteret med optagne lån på 76,1 mio. kr. i 2015, hvoraf 30,5 mio. kr. er lånedispensationer. I overslagsårene er der ikke indarbejdet lånedispensationer. Afdrag på lånene udgør 56,4 mio. kr. i 2015 stigende til 61 mio. kr. Lånoptagelsen samt afdrag på lån giver tilsammen følgende udvikling i den skattefinansierede gæld:

Tabel 6 – Udvikling i skattefinansieret gæld

Mio. kr.	2014	2015	2016	2017	2018
Optagne lån		-76,1	-29,2	-17,7	-17,8
Afdrag på lån		56,4	58,6	60,0	61,0
Nettoafdrag		19,7	-29,4	-42,3	-43,2
Skattefinansieret gæld, ult året	962,0	982,0	952,0	910,0	867,0

Tabellen viser en stigning i den skattefinansierede gæld fra 962 mio. kr. i 2014 til 982 mio. kr. i 2015, hvorefter der vil være et fald fra 2015 til 2018 på 115 mio. kr.

Udover lån og afdrag indeholder finansposterne også finansforskydninger. Finansforskydningerne dækker over en række større poster, hvoraf den største er på godt 40 mio. kr. som modsvarer den servicebufferpulje, der er indregnet under serviceudgifterne (se nærmere i afsnit 5).

Herudover indeholder finansforskydninger også et skøn over udviklingen i de opsparede midler. Det forudsættes således et forbrug af opsparede midler (på drift og anlæg tilsammen) på 30 mio. kr. i 2015 og 15 mio. kr. i 2016, mens der omvendt er forudsat en yderligere opsparing på 15 mio. kr. i 2017 og 30 mio. kr. i 2018.

Alle Finansposterne beskrives nærmere i afsnit 8.

3.5 Kommunens kassebeholdning

Det allersidste tal i resultatopgørelsen (tabel 5) viser, om der er et samlet kasseforbrug (positivt tal) eller om der er kassetilvækst (negativt tal).

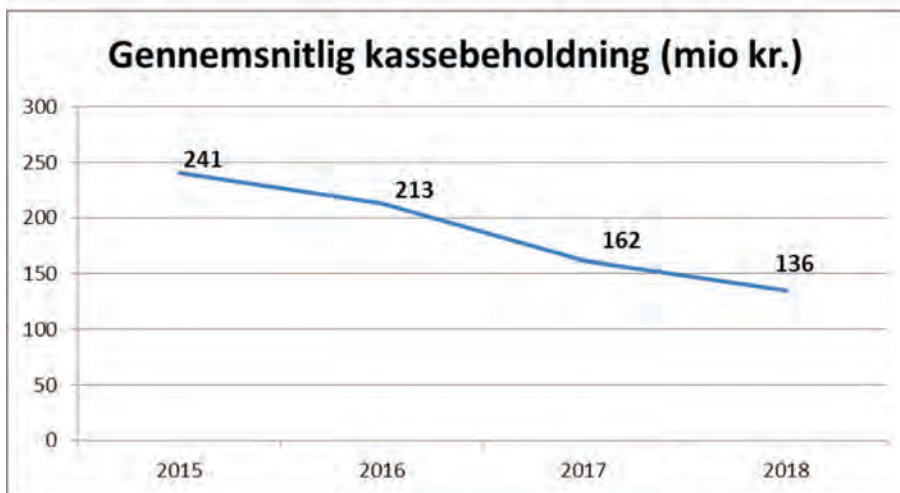
Resultatopgørelsen viser et kasseforbrug i 2015 på 10,2 mio. kr. I overslagsårene er der ligeledes et kasseforbrug på 76,6 mio. kr. , 39,9 mio. kr. og 13,4 mio. kr.

Ved beregning af udviklingen i den gennemsnitlige kassebeholdning er der gjort følgende forudsætninger:

- Den budgetterede kassetilvækst i 2014 på 78,3 mio. kr. forventes realiseret
- Der forventes en gennemsnitlig kassebeholdning i 2014 på 230 mio. kr
- Kassetilvækst/kasseforbrug slår som udgangspunkt kun igennem med ½ effekt i budgetåret og har dermed først fuld effekt året efter.
- Lånoptagelsen i 2015 og 2016 sker ultimo året, mens lånoptagelsen i 2017 og 2018 sker medio året.

Ud fra ovennævnte forudsætninger kan der beregnes følgende udvikling i den gennemsnitlige kassebeholdning:

Tabel 7 – Gennemsnitlig kassebeholdning i 2015-18

Tabellen viser en forventet gennemsnitlig kassebeholdning på 241 mio. kr. i 2015 faldende til 136 mio. kr. i 2018. Byrådet har i dette års budgetlægning styret efter et gennemsnit over hele perioden 2015-2018 på 185 mio. kr. Dette mål er opnået, idet gennemsnittet af ovennævnte tal er 188 mio. kr.

Det langsigtede mål er en gennemsnitlig kassebeholdning på mindst 200 mio. kr. Dette mål er således opfyldt for de første 2 år af budgetperioden.

3.6 Sammenfatning i forhold til de overordnede styringsmål

Som beskrevet ovenfor har Randers Kommune 4 overordnede styringsmål. Nedenstående tabel viser i hvilket omfang disse styringsmål er indfriet med det vedtagne budget for 2015-18:

Tabel 8 – Overordnede styringsmål i Randers

Mio. kr.	Overordnede mål	Budget 2015-18	
Ordinær drift (gennemsnitligt overskud)	150	82	
Gennemsnitlig skattefinansieret bruttoanlægsniveau	150	129	
Gennemsnitlig kassebeholdning	200	2015	241
		2016	213
		2017	162
		2018	135
Skattefinansieret gæld i perioden	Skal falde	2014	962
		2015	982
		2016	952
		2017	910
		2018	867

Som følge af de stramme økonomiske betingelser har det ikke været muligt at skabe et overskud på driften svarende til målsætningen – og dermed har det heller ikke været muligt at nå helt op på målsætningen på anlægssiden.

Mht. kassebeholdningen er måltallet indfriet i både 2015 og 2016. Niveaueet i 2017 og 2018 vurderes at være fornuftigt i lyset af de økonomiske rammevilkår for Randers Kommune.

Den skattefinansierede gæld stiger fra ultimo 2014 til ultimo 2015 med ca. 20 mio. kr. men falder dernæst i resten af perioden, således at der fra ultimo 2014 til ultimo 2018 er tale om en gældsafvikling på 95 mio. kr.

4. Skatter og tilskud

I dette afsnit beskrives de 2 første poster i resultatopgørelsen, nemlig skatter samt generelle tilskud/udligning. Disse 2 poster beskrives hver for sig nedenfor i afsnit 4.2 og 4.3.

Der henvises til **Bind 2 "Budgetbemærkninger, Anlæg og finansiering"** for en nærmere redegørelse for budgetteringen af skatter og tilskud i 2015-18.

4.1 Valg mellem statsgaranti og selvbudgettering

Kommunen har hvert år valget mellem et statsgaranteret eller et selvbudgetteret udskrivningsgrundlag.

Ved byrådets 2. behandling af budgettet den 9. oktober 2014 blev det besluttet at vælge det statsgaranterede udskrivningsgrundlag, idet de aktuelle tal ved budgetlægningen viste en skønnet merindtægt ved statsgaranti på 38,5 mio. kr.

4.2 Skatter

Nedenstående tabel viser de budgetterede skatteindtægter i budget 2015-18:

Tabel 9 – Skatter i budget 2015-18

Mio. kr.	2015	2016	2017	2018
Indkomstskat	-3.602,1	-3.599,3	-3.670,8	-3.734,8
Selskabsskat	-52,1	-33,6	-35,6	-36,9
Grundskyld	-267,9	-278,2	-292,0	-305,6
Dækningsafgift	-31,6	-34,3	-35,0	-35,7
Forskerskat	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Dødsboskat	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8
Skatter i alt	-3.955,5	-3.947,2	-4.035,3	-4.114,9

(Negative beløb angiver indtægter)

Der er budgetteret med skatteindtægter i 2015 for i alt 3.955,5 mio. kr. Langt den største del (ca 91%) af skatterne vedrører den kommunale indkomstskat.

Indkomstskat

Der er budgetteret med uændret udskrivningsprocent på 25,6% i 2015. Det statsgaranterede udskrivningsgrundlag udgør 14.083 mio. kr. og dermed bliver skatteindtægten på 3.605,2 mio. kr. Herfra skal fratrækkes bidrag til det skrå skatteloft på 3,1 mio. kr. hvormed den samlede indkomstskat bliver 3.602,1 mio. kr.

Udskrivningsgrundlaget for 2016 er beregnet med udgangspunkt i KL's skøn over udskrivningsgrundlaget i 2013 fremskrevet med den forventede statsgarantivækst for 2013-16. Tilsvarende for 2017 og 2018, hvor udgangspunktet er henholdsvis skønnet for 2014 og 2015.

Selskabsskat

Selskabsskatterne vedrørende indkomståret 2012 afregnes i 2015. Randers Kommune modtager 52,1 mio. kr. i 2015, heraf vedrører 14,6 mio. kr. afregning vedrørende tidli-

gere år (Vestas). Randers har dermed i alt modtaget 94 mio. kr. i efterregulering vedrørende Vestas, idet Randers i 2014 modtog 79,4 mio. kr. i efterregulering vedr. Vestas.

Der kører retssag på dette beløb og det er derfor yderst usikkert om Randers kan få lov at beholde beløbet – herunder hvor meget Randers i givet fald skal aflevere videre til de kommuner, der har haft filialer af Vestas i den periode efterreguleringen vedrører. I budget 2015-18 er det forudsat at Randers Kommune skal aflevere 50% til andre kommuner, dvs 47 mio. kr. Da tidspunktet for en eventuel tilbagebetaling også er yderst usikker er det budgetmæssigt forudsat, at de 47 mio. kr. tilbagebetales over 3 år (2016-18) med 15,7 mio. kr. pr. år.

Grundskyld.

Der er budgetteret med en uændret grundskyldspromille (27,93), hvilket giver et provenu på 267,9 mio. kr. I overslagsårene er budgetteret med en forventet vækst (jf KL) på 3,8% (2015-16), 5,0% (2016-17) samt 4,7% (2017-18).

Dækningsafgift

Promillen for dækningsafgift af forretningsejendomme kan højst være 10 promille. I budget 2015 er promillen fastlagt til 4,5 (uændret i forhold til 2014).

Der er budgetteret med en indtægt på i alt 31,6 mio. kr. hvoraf 27,3 mio. kr. vedrører dækningsafgift af forretningsejendomme. Der er i 2015 afsat 2 mio. kr. til tilbagebetaling som følge af klager.

4.3 Generelle tilskud/udligning

Nedenstående tabel viser posterne under tilskud/udligning:

Tabel 10 – Tilskud og udligning i budget 2015-18

Mio. kr.	2015	2016	2017	2018
Landsudligning - beløb i nettoudligning	-1.134,0	-1.146,1	-1.161,8	-1.189,0
Tilskud vedr. højt strukturelt underskud	-165,6	-187,9	-197,5	-205,9
Statstilskud	-125,4	-128,4	-123,6	-116,9
Betinget bloktilskud, service	-51,4	-51,4	-51,5	-51,6
Betinget bloktilskud, anlæg		-17,1	-17,2	-17,2
Ekstraordinært balancetilskud	-65,9	0,0	0,0	0,0
Udligning vedr. selskabsskat	-24,4	-35,5	-37,8	-39,2
Udligning og generelle tilskud i alt	-1.566,6	-1.566,4	-1.589,3	-1.619,9
Udlændingeudligning (netto)	23,9	24,3	24,9	25,5
Beskæftigelsestilskud	-239,0	-243,6	-248,2	-252,9
Det særlige ældretilskud (generelt løft)	-12,2	-12,4	-12,6	-12,9
Det særlige ældretilskud (styrket kvalitet)	-16,3	-16,6	-16,9	-17,3
Tilskud vedr. bedre dagtilbud	-8,7	-8,9	-9,1	-9,2

Overgangstilskud vedr. folkeskolereform	-1,7	0,0	0,0	0,0
Tilskud som følge af nedsat promille vedr. dækningsafgift	-1,4	-1,4	-0,7	0,0
Tilskud vedr. vanskeligt stillet	0,0	0,0	0,0	0,0
Tilskud vedr. bysociale udfordringer	-6,2	0,0	0,0	0,0
Regionalt udviklingsbidrag	12,3	12,5	12,8	13,0
Særlige tilskud i alt	-273,3	-270,4	-274,8	-279,3
TOTAL	-1.816,0	-1.812,5	-1.839,2	-1.873,6

(Negative beløb angiver indtægter)

Tilskud/udligning giver en samlet indtægt på 1.816,0 mio. kr. i 2015. Nedenfor beskrives nogle af ovenstående punkter, idet der henvises til Bind 2 "Budgetbemærkninger, anlæg og finansiering" for en uddybende beskrivelse.

Betinget balancetilskud

I budget 2015 er der igen et betinget balancetilskud på 3 mia. kr. (= 51,4 mio. kr. for Randers) i forhold til det aftalte niveau for serviceudgifterne. Hvis regnskabet for 2015 viser en overskridelse vil der ske modregning i bloktilskuddet - 40% kollektiv og 60% individuelt.

Modregningen vil ske i forhold til de vedtagne budgetter for 2015. Af samme grund har Randers fortsat indregnet en bufferpulje på 40 mio. kr. på servicebudgettet.

Der er ikke knyttet sanktion til overholdelse af det aftalte anlægsniveau i 2015, men det forudsættes, at kommunerne i fællesskab arbejder for at overholde det aftalte niveau. For 2016 og frem er der (jf KL) forudsat betinget bloktilskud vedr. anlægsudgifterne på 1 mia. kr. på landsplan svarende til godt 17 mio. kr. for Randers.

Ekstraordinært balancetilskud

Kommunerne har også for 2015 fået et ekstraordinært balancetilskud på 3 mia. kr. Som noget nyt er det dog kun de 2 mia. kr. der er fordelt efter den sædvanlige fordelingsnøgle (nemlig kommunernes andel af folketallet). Den sidste 1 mia. kr. er fordelt til kommuner med særlige økonomiske udfordringer. Dette betyder at Randers i alt modtager 65,9 mio. kr. (14,5 mio. kr. mere end hvis alle 3 mia. kr. blev fordelt efter den sædvanlige nøgle)

I overslagsårene er der ikke budgetteret med ekstraordinært balancetilskud, jf KL.

Tilskud til kommuner med sociale problemer i visse områder af kommunen

Randers har modtaget 6,2 mio. kr. fra den bysociale pulje. Puljen er etableret som hjælp til de kommuner, der har store sociale problemer i visse områder af kommunen. Sidste år modtog Randers 11,0 mio. kr. fra puljen.

I 2015 har Randers ikke modtaget tilskud fra puljen til særligt vanskeligt stillede kommuner. I 2014 modtog kommunen 11 mio. kr. fra denne pulje.

5. Skattefinansieret drift

Den skattefinansierede drift kan opdeles i 2 hovedgrupper, nemlig serviceudgifter og indkomstoverførsler m.m. Opdelingen er vigtig, fordi der er opstillet en serviceramme, som kommunerne skal overholde og fordi kommunens styring af udgifterne afhænger af, om der er tale om en serviceudgift eller ej (se afsnit 9).

I nedenstående afsnit beskrives først udviklingen i serviceudgifter og dernæst indkomstoverførsler.

5.1 Serviceudgifter

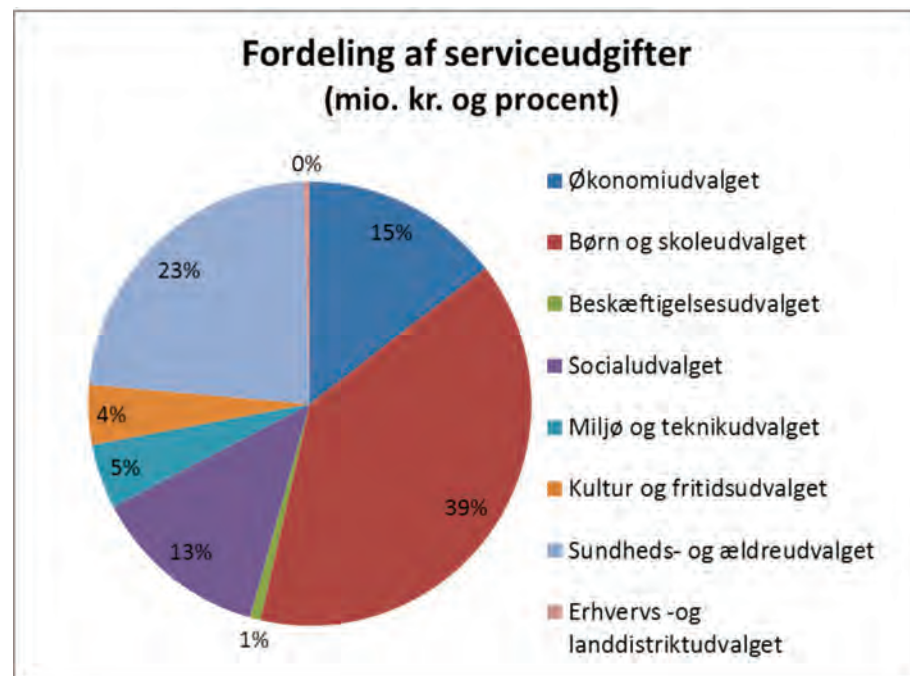
Serviceudgifterne i budget 2015-18 udvikler sig som følger:

Tabel 11 – Serviceudgifter i faste og løbende priser

Mio. kr.	2015	2016	2017	2018
Faste priser	3.813,2	3.773,9	3.785,5	3.794,7
Pris og lønudvikling	0,0	73,3	148,6	225,6
Løbende priser	3.813,2	3.847,3	3.934,1	4.020,3

Tabellen viser, at serviceudgifterne (målt i faste priser) falder fra 2015 til 2016 med i alt 39,3 mio. kr., hvilket primært skyldes den yderligere reduktion i serviceudgifterne på 1%, jf beskrivelse i afsnit 2. Herefter stiger serviceudgifterne igen med henholdsvis 11,6 mio. kr. og 9,2 mio. kr. Niveaet i 2018 er 18,5 mio. kr. lavere end i 2015.

Serviceudgifterne i 2015 fordeler sig som følger på udvalg:

Figuren viser, at børn og skoleudvalget udgør 39% af serviceudgifterne i kommunen efterfulgt af sundheds- og ældreudvalget med 23% osv.

Nedenfor vises udviklingen fra 2015 og frem - fordelt på udvalg og bevillingsområder. Det er værd at bemærke, at den tidligere omtalte rammereduktion på yderligere 1% i 2016 endnu ikke er udmøntet på bevillingsområder, men står som ét samlet beløb under økonomiudvalget. **Bilag 3** indeholder tabel, hvor rammereduktionerne i 2016 er fordelt ud pr. bevillingsområde.

Tabel 12 – Serviceudgifter fordelt på udvalg

2015 priser (mio. kr.)	2015	2016	2017	2018
Økonomiudvalget	556,7	513,9	515,7	511,8
Rammereduktionspulje til senere udmøntning		-38,3	-38,3	-38,3
Administration	540,4	537,9	536,8	535,3
Politisk organisation	16,3	14,3	17,2	14,8
Børn og skoleudvalget	1.486,9	1.483,3	1.479,9	1.478,2
Skole	934,4	936,0	933,6	931,6
Børn	373,6	368,5	367,5	367,8
Familie	178,9	178,8	178,8	178,8
Beskæftigelsesudvalget	29,6	29,6	29,6	29,6
Arbejds- og uddannelsesparate borgere	29,6	29,6	29,6	29,6
Socialudvalget	493,3	495,1	497,0	499,4
Foranstaltninger og anbringelser (børn og unge)	64,3	64,3	64,3	64,3
Voksne med særlige behov	424,0	425,8	427,7	430,1
Ikke arbejdsmarkedsparate borgere	5,0	5,0	5,0	5,0
Miljø og teknikudvalget	180,2	179,1	178,6	178,8
Kultur og fritidsudvalget	166,1	167,3	170,7	170,5
Sundheds- og ældreudvalget	883,3	891,6	899,9	912,4
Sundhed	106,9	107,0	103,1	102,0
Ældre	776,4	784,6	796,8	810,4
Erhvervs -og landdistriktudvalget	17,1	14,1	14,1	14,1
I alt	3.813,2	3.773,9	3.785,5	3.794,7

Nedenfor gives en kort beskrivelse af udviklingen på udvalgsniveau. Der henvises til "Budgetbemærkninger 2015-18, bind 1" for en nærmere beskrivelse samt bilag 2, der indeholder en specifikation af budgetforliget.

Økonomiudvalget

Udgifterne til administration falder fra 540,4 i 2015 til 535,3 mio. kr. i 2018, hvilket primært skyldes besparelser på ejendomsservice, hvor der jf budgetforliget er indarbejdet en årlig besparelse fra 2016 og frem på 2 mio.kr. I forvejen er der i budget 2014-17 indarbejdet en varig besparelse på 5 mio. kr. på ejendomsservice fra 2015 (innovationsprojekt). Dermed bliver den samlede besparelse på ejendomsservice på 5 mio. kr. i 2015, 7 mio. kr. i 2016, 9 mio. kr. i 2017 og 11 mio. kr. i 2018. Det skal bemærkes, at denne besparelse udmøntes på mange bevillingsområder og ikke kun på administrationen.

Under "politisk organisation" er udgiften lav i 2016 og 2018, hvilket skyldes at der i disse år ikke forventes udgifter til valg (2015 folketinget, 2017 kommune og region).

Børn og skole udvalget

Under "skoleområdet" er der stigende udgifter på 1,6 mio. kr. fra 2015 til 2016, hvilket primært skyldes merudgifter til udligningsordningen for tjenestemandsansatte folkeskolelærere (lukket gruppe)

Faldet i udgifterne på småbørnsområdet på 5,8 mio. kr. i budgetperioden skyldes primært demografireguleringer (se afsnit 5.4).

På familieområdet forventes ingen ændring i udgifterne i budgetperioden.

Beskæftigelsesudvalget

Her forventes ingen ændring fra 2015 og frem.

Socialudvalget inkl. de ikke arbejdsmarkedsparete borgere

Her forventes ligeledes uændrede udgifter i budgetperioden - bortset fra voksne med særlige behov, hvor der foretages demografireguleringer (se afsnit 5.4).

Miljø og teknik udvalget

Der forventes et fald på godt 1 mio. kr. fra 2015 til 2016. Faldet skyldes bl.a. engangsudgifter i 2015 (etablering af wifi i skolebusser, udvidet sejltilid Udbyhøj som forsøg i 2015 samt gratis parkering på Østervold frem til medio 2015).

Kultur og fritid

Stigningen i udgifterne fra i alt på 166,1 mio. kr. i 2015 til 170,5 mio. kr. i 2018 skyldes primært stigende udgifter til kulturby 2017 (stigning på i alt 2,7 mio. kr.). Desuden er der en stigning i udgifter til eventpulje med 0,3 mio. kr. i 2016 og yderligere 0,2 mio. kr. i 2017 til henholdsvis nordisk venskabsbysamarbejde samt Randers Egnsteater.

Sundhed og ældre

På sundhedsområdet er der et fald i udgifterne på ca 4 mio. kr. fra 2016 til 2017. Faldet skyldes primært at 2 projekter (familieiværksættere og forsøg med parterapi samt "tjek dit helbred") kun fortsætter til og med 2016.

Stigningen på ældreområdet fra 776,4 mio. kr. til 810,4 mio. kr. skyldes primært demografireguleringerne på området (se afsnit 5.4).

Erhvervsudvalget

Udgifterne under erhvervsudvalget falder med 3,0 mio. kr. fra 2015 til 2016. Forklaringen er at der i 2015 er afsat 2,0 mio. kr. til jaguarprojekt i Randers Regnskov. Hertil kommer et yderligere fald på 1 mio. kr. som følge af, at den afsatte landsbypulje på 1 mio. kr. i 2014 og 2015 (jf budgetforliget for 2014) ikke fortsætter i 2016.

5.2 Serviceramme

Regeringsaftalen indebærer, at der – i lighed med sidste år – er et betinget balancetilskud på 3 mia. kr. (svarende til 51,4 mio. kr. for Randers).

Som tidligere beskrevet er der indført en regnskabssanktion der indebærer, at hvis de kommunale serviceudgifter for kommunerne under ét overskrider budgettet, nedsættes bloktilskuddet i det følgende år tilsvarende. Nedsættelsen vil ske som en kombination af individuelle (60%) og kollektive nedsættelser (40%).

Den individuelle modregning opgøres i forhold til størrelsen af den enkelte kommunes budgetoverskridelse. Som følge heraf har Randers Kommune indregnet en ikke finansieret servicebuffer på godt 40 mio. kr. (modposten er placeret under finansforskydninger).

KL beregner hvert år en teknisk serviceramme for hver enkelt kommune. Den teknisk beregnede ramme kan bruges som en indikator på om det vedtagne servicebudget ligger lavt eller højt:

Tabel 13 – Forskel til servicerammen

Mio. kr.	2015
Teknisk serviceramme, KL	3.851,6
Servicebudget	3.813,2
Forskel	-38,4

Tabellen viser, at Randers ligger 38,4 mio. kr. under den teknisk beregnede ramme. Hovedårsagen hertil, er, at der i servicebudgettet er indarbejdet en rammereduktion på 1% i 2015 svarende til 38,2 mio. kr.

5.3 Indkomstoverførsler m.m.

Posten "indkomstoverførsler m.m." dækker over en række punkter, jf nedenstående specifikation:

Tabel 14 – Indkomstoverførsler m.m. i 2015

Mio. kr. , løbende PL	2015	2016	2017	2018
Indkomstoverførsler	1.244,2	1.254,2	1.265,0	1.276,4
Forsikrede ledige	238,5	243,4	248,3	253,4
Indtægter fra den centrale refusionsordning	-14,0	-14,1	-14,3	-14,5
Aktivitetsbestemt medfinansiering	332,9	344,0	351,0	358,4
I alt	1.801,7	1.827,4	1.850,0	1.873,6

Da "indkomstoverførsler" er klart den største post i ovennævnte tabel, fokuseres på denne post i den følgende beskrivelse:

Tabel 15 – Indkomstoverførsler i faste og løbende priser

Mio. kr.	2015	2016	2017	2018
Faste priser	1.244,2	1.235,1	1.226,9	1.219,2
Pris og lønudvikling		19,0	38,1	57,2
Løbende priser	1.244,2	1.254,2	1.265,0	1.276,4

Tabellen viser, at indkomstoverførslerne (målt i faste priser) falder fra 1.244,2 mio. kr. i 2015 til 1.219,2 mio. kr. i 2018 – altså med 25 mio. kr. Nedenstående tabel viser udviklingen på de forskellige udgiftsposter (i faste priser):

Tabel 16 – Udviklingen i indkomstoverførsler – fordelt på udgiftsposter

Mio. kr. , 2015 PL	2015	2016	2017	2018
Kontanthjælp/uddannelseshjælp	239,7	234,6	234,6	234,6
Aktivering (driftsudgifter og mentor m.v.)	53,6	53,6	53,6	53,6
Revalidering	3,6	3,6	3,6	3,6
Ledighedsydelse	37,7	37,1	36,4	35,9
Førtidspension	458,7	444,2	427,3	410,3
Ressourceforløb	36,1	45,3	50,6	55,5
Jobafklaring	24,3	22,8	22,0	22,0
Erhvervsgrunduddannelser	0,4	0,4	0,4	0,4
Integration	12,0	12,0	12,0	12,0
Sygedagpenge	133,0	133,0	133,0	133,0
Boligsikring/-ydelse	88,7	90,8	93,2	95,6
Personlige tillæg	12,8	13,1	13,3	13,3
Fleks- og skånejob	112,8	113,9	116,2	118,6
Seniorjob til personer over 55 år	17,6	17,6	17,6	17,6
Øvrige sociale formål	13,1	13,1	13,1	13,1
Overførsler i alt	1.244,2	1.235,1	1.226,9	1.219,2
Dagpenge, forsikrede ledige	195,5	195,5	195,5	195,5
Beskæftigelsesindsats, forsikrede ledige	41,3	41,3	41,3	41,3
Særlig uddannelsesordning	1,8	1,8	1,8	1,8
Forsikrede ledige i alt	238,5	238,5	238,5	238,5
Indtægter fra den centrale refusionsordning	-14,0	-13,9	-13,9	-13,9
Aktivitetsbestemt medfinansiering	332,9	338,0	339,0	340,1
I alt	1.801,7	1.797,8	1.790,5	1.783,9

Tabellen viser at der på de fleste områder forventer uændret (eller stort set uændret) niveau.

Tabellen viser, at udgifterne til førtidspension er faldende mens udgifterne til ressourceforløb er stigende jf intentionerne i fleksjob- og førtidspensionsreformen. Selve reformen indebærer, at personer under 40 år som udgangspunkt ikke længere kan tilkendes en førtidspension, men i stedet skal deltage i et tværfagligt ressourceforløb. Personer over 40 år kan først tilkendes førtidspension efter, at de har deltaget i et tværfagligt ressourceforløb.

På førtidspensionsområdet forstærkes faldet desuden af det forhold, at der i de kommende år vil være en meget stor afgang til folkepension.

Endelig skal bemærkes, at konsekvenserne af beskæftigelsesreformen endnu ikke er indarbejdet, idet lovgrundlaget endnu ikke er på plads. Store dele af reformen træder i kraft pr. 1/1 2015, men selve refusionsomlægningen træder dog først i kraft pr. 1/1 2016. Omlægningen vil generelt have stor økonomisk betydning for kommunerne, herunder også Randers.

5.4 Demografi

Der foretages reguleringer på følgende områder som følge af den demografiske udvikling:

- Småbørnsområdet
- Skoleområdet
- Ældreområdet
- Handicapområdet

Nedenstående tabel viser de beløb, der er indregnet som følge af demografien:

Tabel 17 – Demografi i budget 2015-18

Mio. kr.	2015	2016	2017	2018
Småbørn	-6,4	-11,5	-12,4	-12,1
Skole	3,3	3,6	2,3	0,4
Ældre	9,4	18,7	32,0	45,5
Handicap	2,1	4,3	6,6	9,0
I alt	8,4	15,1	28,5	42,8

(- angiver mindreudgifter)

Tabellen viser merudgifter på 8,4 mio. kr. i 2015 stigende til 42,8 mio. kr. i 2018.

Særligt vedrørende demografimodellen på ældreområdet

Ved budgetlægningen for 2014 blev det besluttet, at reducere enhedsbeløbene med 25% for de 2 tilbageværende målgrupper (75-84 årige og 85+ årige).

Samtidige blev det besluttet, at der i foråret 2015 skal laves en nærmere analyse af demografireguleringen på ældreområdet med henblik på at vurdere konsekvenserne af nedsættelsen af reguleringen. I forbindelse med analysearbejdet vil det også blive vurderet, hvorvidt der skal foreslås en ændret demografimodel svarende til modellerne på dagpasnings- og skoleområdet, der er aktivitetsafhængige. Den igangsatte analyse vil være færdig, således at den evt. kan indgå i budgetdrøftelserne for 2016.

6. Anlæg

Kommunens anlægsudgifter er opdelt på følgende 2 poster:

- Skattefinansieret anlæg
- Jordforsyning

Der er ikke budgetteret med anlægsudgifter på ældreboliger samt det brugerfinansierede område, som efter udskillelsen af vand- og kloakforsyningerne nu kun omfatter renovationsområdet og et enkelt varmeværk.

Nedenstående tabel viser de samlede anlægsudgifter opdelt på skattefinansieret anlæg og jordforsyning og på udgifter/indtægter.

Tabel 18 – Anlægsudgifter i budget 2015-18

Mio. kr., 2015 PL	2015	2016	2017	2018
Skattefinansieret anlæg	144,1	127,8	101,5	101,5
Heraf udgifter	154,9	137,3	108,1	108,1
Heraf indtægter	-10,8	-9,5	-6,6	-6,6
Jordforsyning	2,1	-12,5	1,7	-5,0
Heraf udgifter	32,4	17,8	32,0	25,3
Heraf indtægter	-30,3	-30,3	-30,3	-30,3
Ældreboliger	0,0	0,0	0,0	0,0
Anlægsudgifter i alt	146,2	115,3	103,2	96,5
Heraf udgifter	187,3	155,1	140,1	133,4
Heraf indtægter	-41,1	-39,8	-36,9	-36,9

Negative beløb angiver indtægter/overskud

Tabellen viser samlede nettoanlægsudgifter i 2015 på 146,2 mio. kr. fordelt med 144,1 mio. kr. på skattefinansieret anlæg og 2,1 mio. kr. på jordforsyningen.

Budgetforliget:

Fra budgetforliget 2015-18 er der indarbejdet følgende nye anlægsprojekter på det skattefinansierede område:

- **Afledt effekt af aktiviteter på Thors Bakke**
Der er afsat 12 mio. kr. i 2015 og 6 mio. kr. i 2016 til ombygning af rundkørslen Udbyhøjvej/Rosenørnsgade til signalreguleret kryds.
- **Byen til vandet**
Infrastruktur og byrum som en del af omdannelsen samt projektudvikling med henblik på at opfylde byrådets vision. Budgettet udgør 3 mio. kr. årligt.
- **Psykiatriens hus**
Til samling de kommunale indsatses med henblik på at styrke psykiatriindsatsen er der afsat 2 mio. kr. i 2015 og 2016.
- **Ramme til nye daginstitutioner**
Der er afsat 5 mio. kr. årligt i 2016-2018 til etablering af ny daginstitution som erstatning for Nyvang.
- **Hornbæk idrætsfaciliteter**
Tilskud på 3,5 mio. kr. i 2015 til nye faciliteter samt flytning af baner i Hornbæk. Det forudsættes at lokalområdet selv finder tilsvarende finansiering.

- **Blå bro**

Til ny belægning på den blå bro er der afsat 0,4 mio. kr. i 2015 og 1 mio. kr. årligt i 2016-2018.

- **Doktorpark**

I 2015 er der afsat 0,4 mio. kr. til en naturlegeplads i Doktorparken.

Specifikation af skattefinansieret anlæg

De skattefinansierede anlægsudgifter i 2015 er netto 144,1 mio. kr. Brutto er der tale om en udgift på 154,9 mio. kr. og en indtægt på 10,8 mio. kr. Nedenstående tabel viser de største anlægsprojekter i 2015-18. Tabellen er opdelt i kvalitetsfundsområder (dagtilbud, folkeskolen, ældreområdet samt idrætsfaciliteter) og øvrige områder:

Tabel 19 – Skattefinansierede anlægsudgifter i budget 2015-18

Mio. kr.	2015	2016	2017	2018
Kvalitetsfundsområderne	67,1	80,3	72,6	72,6
Udbygning af folkeskoler	31,2	31,2	31,2	31,2
Daginstitution Distrikt Midt		5,0	5,0	5,0
Bygningsvedligehold	17,8	25,9	25,9	25,9
Energibesparende foranst.	8,2	8,3	8,3	8,3
Solcelleenergi	7,7	7,7		
Idræt og fritid	2,2	2,2	2,2	2,2
Øvrige områder	87,8	57,0	35,5	35,5
Bygningsvedligehold	5,9	8,6	8,6	8,6
Energibesparende foranst.	2,7	2,7	2,7	2,7
Solcelleenergi	2,6	2,6		
Kommunale veje, rammebeløb	6,2	7,2	7,2	7,2
Gadebelysning, handleplan	23,4	5,1		
Thors Bakke, afledt effekt	12,0	6,0		
Byen til vandet	3,0	3,0	3,0	3,0
Blå Bro	0,4	1,0	1,0	1,0
Naturbeskyttelse	3,5	3,5	3,5	3,5
Byfornyelse, ramme	1,0	7,4	7,4	7,4
Svaneapoteket, byfornyelse	3,1			
Pulje, dårlige boliger	5,5	3,9	1,1	1,1
Udbyhøj færge, dokning	1,5			
Bro over Randers Fjord	5,1			
Hornbæk idrætsfaciliteter	3,5			
Anlægspulje idrætsformål	1,0	1,0		
Psykatriens hus	2,0	2,0		
Øvrige	5,4	3,0	1,0	1,0
Udgifter i alt	154,9	137,3	108,1	108,1
Indtægter	-10,8	-9,5	-6,6	-6,6
Pulje, dårlige boliger	-3,3	-3,3	-0,5	-0,5
Byfornyelse, ramme	-0,5	-3,7	-3,7	-3,7
Svaneapoteket, byfornyelse	-1,5			
Kommunale veje	-2,3	-2,3	-2,3	-2,3
Udbyhøj færge, dokning	-0,8			
Øvrige	-2,4	-0,2	-0,1	-0,1
P/L-regulering		1,2	2,0	3,0
Nettoudgifter i alt	144,1	129,0	103,5	104,5

7. Jordforsyning og ældreboliger

7.1 Jordforsyning

Anlægsbudgettet for jordforsyningen omfatter byggemodning samt køb og salg af jord til bolig- og erhvervsformål.

Formålet med jordforsyningsbudget er at sikre et solidt fundament for en fortsat aktiv erhvervsudvikling og bosætningspolitik i Randers Kommune. Ifølge kommunens økonomistyringsregler skal budgettet til jordforsyning "hvile i sig selv" i budgetperioden.

Budgettet for 2015-18 er udarbejdet på grundlag af det vedtagne budget 2014-17 og en tilpasning til de aktuelle forventninger jf. byrådets beslutning den 16. juni 2014.

Tabel 20 – Jordforsyningsbudget 2015-18

Mio. kr. 2015 pl	2015	2016	2017	2018	I alt 2015-18
Indtægter					
Grundsalg, boligformål	-18,2	-18,2	-18,2	-18,2	-72,8
Grundsalg, erhvervsformål	-12,1	-12,1	-12,1	-12,1	-48,4
Indtægter i alt	-30,3	-30,3	-30,3	-30,3	-121,2
Udgifter					
Jordkøb	8,0	7,0	7,0	7,0	29,0
Øvrige udgifter	0,5	0,5	0,5	0,5	2,0
Jordkøb mv. i alt	8,5	7,5	7,5	7,5	31,0
<i>Byggemodning:</i>					
Bolig, ramme	5,0	5,0	4,1	5,0	19,1
Erhverv, ramme	3,5	3,5	3,5	3,5	14,0
Øvrige projekter	15,4	1,8	15,9	9,3	42,4
Byggemodning i alt	23,9	10,3	23,5	17,8	75,5
Udgifter i alt	32,4	17,8	31,0	25,3	106,5
Jordforsyning netto	2,1	-12,5	0,7	-5,0	-14,7
Afdrag på eksisterende lån	3,7	3,8	3,9	4,0	15,4
Renter	0,8	0,7	0,6	0,5	2,6
Jordforsyning, 2015-priser	6,6	-8,0	5,2	-0,5	3,3
P/L- regulering		-0,3	-0,4	-0,9	-1,6
Jordforsyning lb priser	6,6	-8,3	4,8	-1,4	1,7

Negative beløb angiver indtægter/overskud

Tabellen viser, at der i perioden 2015-18 skønnes salgsindtægter på i alt 121,2 mio. kr. I samme periode forventes udgifter til jordkøb og byggemodning på i alt 106,5 mio. kr. Renter og afdrag udgør i alt 18,0 mio. kr. Nettoresultatet bliver dermed, at der (stort set) er balance på jordforsyningsbudgettet, jf. kommunens økonomistyringsregler på området.

"Øvrige projekter" under byggemodning svinger en del fra år til år afhængig af tidsplanen for de konkrete projekter. De 15,4 mio. kr. der er afsat i 2015 består primært af 3 projekter (Drastrup, Munkdrup og Virkevangen). Der henvises til investeringsoversigten bagerst i dette hæfte for en nærmere specifikation.

Køb og salg:

Salgsindtægterne er uændrede i forhold til sidste års budget, mens rammebeløbet til køb af jord er reduceret med 3 mio. kr. fra 10 mio. kr. til 7 mio. kr. årligt.

Salgsindtægterne omfatter udstykninger i Lindholt i Romalt og Tjærbyvang i Dronningborg. Derudover er der afsat rammebeløb på bolig- og erhvervsformål til øvrige salgsindtægter, som udmøntes i takt med salg af grunde, der ikke er omfattet af ovennævnte udstykninger.

Byggemodning:

Byggemodningsprogrammet er tilpasset de aktuelle forventninger om efterspørgsel af grunde og som følge heraf er der sket nogle forskydninger i de enkelte byggemodningsprojekter.

Byggemodningsudgifterne til boligformål omfatter udover et rammebeløb hovedsageligt udstykninger i Drastrup, Munkdrup og Spentrup. På erhvervsformål er der udover rammen budgetteret med udgifter til arkæologiske prøvegravninger samt byggemodningsudgifter i Assentoft.

Finansiering:

I modsætning til tidligere år er der ikke indregnet nye lån til finansiering af jordkøb, idet der i budgetperioden forudsættes, at indtægter ved grundsalg dækker de samlede udgifter til jordkøb, byggemodning og ydelser på eksisterende lån til jordkøb.

7.2 Ældreboliger

Posten ældreboliger kan specificeres som følger:

Tabel 21 – Specifikation af poster vedr. ældreboliger

Mio. kr., løbende priser	2015	2016	2017	2018
Husleje	-37,9	-38,7	-39,8	-40,9
Afdrag	23,0	23,2	24,1	25,1
Renter	16,0	15,6	15,4	15,0
I alt	1,1	0,1	-0,3	-0,7

(- angiver indtægter, + angiver udgifter)

Den modtagne husleje skal dække renter og afdrag på ældreboliglånene, hvilket også er tilfældet når budgetperioden ses under et.

8. Finansposterne

Under finansposter beskrives kommunens låneoptagelse, afdrag på lån, udviklingen i kommunens langfristede gæld samt finansforskydninger.

Låneramme 2015-18

Randers Kommunes låneramme for 2015-18 er opgjort på grundlag af anlægsbudgettet og den dertilhørende automatiske låneadgang, jf. lånebekendtgørelsen. Derudover er der indarbejdet lånedispensationer på de borgernære områder samt til kommuner med lav likviditet. Lånerammen fremgår af nedenstående tabel:

Tabel 22 - Låneramme 2015-18

Mio. kr.	2015	2016	2017	2018
Jordforsyning	0,0	0,0	0,0	0,0
Overfladevand/klimatilpasning	0,0			
Gadebelysning	18,6	1,3	0,0	0,0
Solcelleinvestering	10,3	10,3		
Færgedrift	0,8			
Energibesparende foranstaltninger	11,0	11,1	11,2	11,3
Byfornyelse	2,0	3,5	3,5	3,5
Indefrysning af ejendomsskatter	3,0	3,0	3,0	3,0
Lånedispensation, borgernære områder	14,5	0,0	0,0	0,0
Lånedispensation, lav likviditet pulje	16,0	0,0	0,0	0,0
Ordinær låneadgang	76,1	29,2	17,7	17,8
Ældreboliger	0,0	0,0	0,0	0,0
Låneadgang i alt	76,1	29,2	17,7	17,8
Budgetteret låneoptagelse	76,1	29,2	17,7	17,8

Den samlede låneramme udgør 76,1 mio. kr. inkl. dispensationer, og der er budgetteret med fuld låneoptagelse. Der er ikke budgetteret med lånefinansiering af jordkøb i budgetperioden.

I forbindelse med aftalen mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi for 2015 er der afsat 8 lånepuljer. Lånepuljerne fordeles på grundlag af konkrete ansøgninger. Randers Kommune er kommet i betragtning til en dispensation fra puljen til borgernære projekter samt likviditetspuljen på grundlag af nedenstående projekter. Byrådet besluttede som led i budgetforliget at gøre brug af disse dispensationer.

Tabel 23 - Lånepuljer 2015

Lånepuljer 2015	Randers Kommune projekter	Dispensation
Pulje til styrkelse af likviditeten (500 mio. kr.)	Der ansøges alene på baggrund af oplysninger om likviditeten i 2014 og 2015.	16,0 mio. kr.
Investeringer på borgernære områder (400 mio. kr.)	Skoler, bygningsvedlige baggrund af idrætsfaciliteter for børn (51 mio. kr.)	14,5 mio. kr.

Der er afsat en pulje på 500 mio. kr. til kommuner med lav likviditet. Lån fra denne pulje skal afdrages over 10 år. Randers Kommune har fået tildelt en dispensation på 16 mio. kr. Beløbet er indregnet i budgettet.

Lånepuljen på kvalitetsfundsområdet er udvidet med sundhedsområdet og socialområdet og hedder nu puljen til investeringer på borgernære områder. Den udgør 400 mio. kr. i 2015, og puljen er særligt rettet mod borgernære projekter i kommuner med lav likviditet. Randers Kommune har fået tildelt en dispensation på 14,5 mio. kr. Beløbet er indregnet i budgettet.

Randers Kommune er ikke kommet i betragtning til dispensation fra den ordinære lånepulje.

Der er ikke budgetteret med låneoptagelse vedr. ældreboliger. Den samlede låneoptagelse ekskl. jordforsyning udgør således 76,1 mio. kr. i 2015. Låneoptagelse i overslagsårene er væsentligt mindre dels som følge af, at der ikke er indregnet dispensationer i disse år, dels som følge af at anlægsprogrammet, som giver automatisk låneadgang jf. lånebekendtgørelsen, er væsentligt mindre.

Låneadgangen reduceres, såfremt kommunen indgår leasingaftaler for anlægsudgifter, lejeaftaler eller udsteder garantier for lån til en række formål. I stedet for at reducere låneadgangen kan et tilsvarende beløb deponeres på en særskilt konto i et pengeinstitut.

Afdrag på lån

Af nedenstående tabel fremgår de budgetterede afdrag i perioden 2015-18:

Tabel 24 – Afdrag på lån

Afdrag på lån mio. kr.	2015	2016	2017	2018
Skattefinansieret gæld	54,4	55,4	56,1	57,0
Nye lån	1,9	3,3	3,9	4,0
Jordforsyning	3,7	3,8	3,9	4,0
Ældreboliger	23,0	23,2	24,1	25,1
I alt	83,1	85,7	88,0	90,1

I 2015 udgør de budgetterede afdrag 83,1 mio. kr. Heraf udgør ældreboliger 23 mio. kr., hvoraf beboerne betaler 22,5 mio. kr. Afdrag vedrørende nye lån udgør 1,9 mio. kr. Afdrag vedrørende langfristet gæld i øvrigt udgør 54,4 mio. kr.

Der har været tale om en forholdsmeget stor stigning i afdragene fra 2010 og frem, som hænger sammen med de ekstraordinært mange lån, som er hjemtaget i 2009 og 2010 og 2011 som følge af lånedispensationer samt jordforsyning. Derudover stiger afdragene yderligere i 2013 og frem som følge af at låneoptagelsen fra likviditetspuljen i 2013 og 2014 belaster ekstraordinært meget, idet lånene skal afdrages over 10 år.

Kommunens samlede restgæld

Udviklingen i restgælden på eksisterende lån og den budgetterede låneoptagelse er vist i nedenstående tabeller.

Tabel 25 - Restgæld ultimo året

Mio. kr.	2014	2015	2016	2017	2018
Samlet gæld i alt	1.726	1.714	1.657	1.585	1.512
Heraf ældreboliglån	713	690	666	642	617
Heraf udlæg vedr.					
forsyning	12	7	6	5	4
Heraf lån vedr.					
jordforsyning	39	36	32	28	24
Heraf skattefinansieret gæld	962	982	952	910	867

Den samlede restgæld udgør ultimo 2015 1.714 mio. kr. Heraf udgør den skattefinansierede gæld 982 mio. kr. Der er tale om en gældsafvikling i perioden 2014-18. Det samme gør sig gældende for jordforsyningsområdet, hvor det fremadrettet er besluttet ikke at finansiere jordkøb ved låneoptagelse. Der er et fald i gælden vedr. ældreboliger som følge af, at der ikke er planlagt ældreboligbyggeri i budgetperioden. Restgælden opgjort som kr. pr. indbygger fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 26 - Restgæld pr. indbygger

Kr.	2014	2015	2016	2017	2018
Samlet gæld i alt	17.919	17.743	17.076	16.248	15.499
Heraf ældreboliglån	7.396	7.138	6.869	6.583	6.325
Heraf udlæg vedr.					
forsyning	127	70	61	50	42
Heraf lån vedr.					
jordforsyning	410	370	329	287	247
Heraf skattefinansieret gæld	9.987	10.165	9.817	9.327	8.885

Som det fremgår af tabellen er den samlede restgæld pr. indbygger faldende i budgetperioden.

Kommunens skattefinansierede gæld pr. september 2014 består af 54 pct. fast forrentede lån og 46 pct. variabelt forrentede lån. Låneporteføljens sammensætning tilpasses løbende. De øvrige budgetforudsætninger vedrørende rentesatser fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 27 - Rentesatser og valutakurser:

Variabel rentesats (DKK)	2,0 %
Variabel rentesats (CHF)	1,5 %

Øvrige finansposter

Af nedenstående tabel fremgår en specifikation af finansforskydningerne i budget 2015-18.

Tabel 28 – Specifikation af øvrige finansposter

1.000 kr.	2015	2016	2017	2018
Pantebreve	-250	-250	-250	-250
Kapitaltilførsel Aarhus Lufthavn, reserve	5.600			
Landsbyggefond	10.000	8.000	8.000	8.000
Landsbyggefond, budgetforlig	1.000	1.000	1.000	1.000
Andre langfristede tilgodehavender	3.000	3.000	3.000	3.000
Kirkerne	14			
Bufferpulje (modregning til servicebufferpulje)	-40.840	-41.698	-42.573	-43.457
Forbrug af opsparede midler (+)/øget opsparing(-)	30.000	15.000	-15.000	-30.000
I alt	8.524	-14.948	-45.823	-61.707

(- angiver indtægter, + angiver udgifter)

Finansforskydningerne udgør 8,5 mio. kr. i 2015 faldende til -61,7 mio. kr. i 2018. Nedenfor er redegjort for de største poster.

I budgetforliget er der afsat 5,6 mio. kr. til kapitaltilførsel til Aarhus Lufthavn. Derudover blev der afsat yderligere 1 mio. kr. årligt til indskud i landsbyggefonden, således at der samlet er afsat 11 mio. kr. i 2015 og 9 mio. kr. årligt i 2016-18. Modposten til servicebufferpuljen som neutraliserer den likviditetsmæssige påvirkning af bufferpuljen - udgør 40,8 mio. kr. i 2015 stigende til 43,5 mio. kr. i 2018 som følge af prisregulering.

Endvidere er der indregnet et skøn over forbrug af opsparede midler på hhv. 30 og 15 mio. kr. i 2015 og 2016 samt en tilsvarende øget opsparing i 2017-18. Der overføres hvert år betydelige driftsoverskud på både decentralt og centralt niveau. Desuden overføres betydelige anlægsbeløb mellem årene. Af disse forudsættes et forbrug i 2015 og 2016 i takt med at rammebesparelserne indføres.

9. Økonomistyring i Randers Kommune

Nedenfor gives en kort gennemgang af økonomistyringen i Randers kommune.

De overordnede økonomiske mål (der er en del af økonomistyringen i Randers Kommune) er beskrevet nærmere i afsnit 3.6. Nedenfor beskrives først de generelle økonomistyringsregler og dernæst reglerne på decentralt niveau.

9.1 Økonomistyringsregler generelt

Kommunens skattefinansierede driftsudgifter er opdelt i 2 hovedkategorier: "serviceudgifter" og "indkomstoverførsler m.m".

Definitionen af indkomstoverførsler m.m. er nærmere beskrevet i afsnit 5.3 og svarer for øvrigt 100% til KL's afgrænsning – nemlig:

- Indkomstoverførsler (kontanthjælp, aktivering, førtidspension, sygedagpenge m.m.)
- Forsikrede ledige
- Aktivitetsbestemt medfinansiering
- Indtægter fra den centrale refusionsordning

Alle øvrige skattefinansierede driftsudgifter er serviceudgifter.

Kommunens aktiviteter er opdelt i 16 bevillingsområder (se også bevillingsoversigten). For de fleste af disse bevillingsområder er alle udgifter under bevillingsområdet serviceudgifter. Og når der er tale om serviceudgifter skal eventuelle merudgifter finansieres indenfor bevillingsområdet. Kun i helt særlige tilfælde vil det være nødvendigt at inddrage øvrige bevillingsområder indenfor udvalget, og inden det sker, vil direktionen have foretaget en helhedsvurdering af kommunens samlede økonomi, som vil være grundlaget for forvaltningens indstilling til udvalg og byråd ved de løbende budgetopfølgninger.

Nedenfor vises økonomistyringsreglerne for h.h.v. "serviceudgifter" og "indkomstoverførsler m.m."

Tabel 29 - Økonomistyringsregler

Parameter	Serviceudgift	Indkomstoverførsler m.m.
Overførsel mellem år	Overskud/underskud overføres indenfor de angivne rammer (se også afsnit 8.3)	Ingen overførselsadgang
Tillægsbevillinger	Eventuelle merudgifter skal finansieres indenfor bevillingsområdet selv. Kun i helt særlige tilfælde vil det være nødvendigt at finansiere merudgiften via nedskæringer på øvrige bevillingsområder indenfor udvalget	Tillægsbevillinger finansieres indenfor den samlede kommunale økonomi
Budgetopfølgning	Pr. ultimo feb, juni og september i fagudvalg, økonomiudvalg og byråd. Ekstra opfølgning pr. 30/5 og 30/11 til direktionen	Som serviceudgifter – fagudvalg får dog orientering ca 1 gang hver måned.
Teknisk budget	Der reguleres som udgangspunkt kun med pris- og lønskøn samt byrådsbeslutninger. Demografireguleringer indregnes efter godkendelse i økonomiudvalg.	Der tages udgangspunkt i KL's skøn suppleret med egne regnskabserfaringer. Niveauet fastlægges i samarbejde ml fagforvaltning og økonomiafdelingen.

Fagudvalgene har kompetencen til at omfordele budgetbeløb indenfor et givent bevillingsområde – dog skal flytning mellem serviceudgifter og indkomstoverførsler m.m. altid godkendes i byrådet.

Omfordeling af budgetbeløb mellem bevillingsområder skal som udgangspunkt godkendes af byrådet. Økonomiudvalget er dog bemyndiget til at godkende omflytning af budgetbeløb fra en driftsbevilling til en anden driftsbevilling, hvis beløbet er under 10 mio. kr.

Overførsel af beløb mellem drift og anlæg skal godkendes af byrådet.

9.2. Økonomistyringsregler på decentralt niveau

Aftaleenhederne indgår en aftale med byrådet om hvilke mål, indsatsområder og resultater de skal nå i aftaleperioden og hvilket budget de råder over.

Budgettet tildeles som én økonomisk ramme, og lederen er ansvarlig for at opfylde aftalen og overholde budgettet. Det sker ud fra den betragtning, at den decentrale leder i dialog med personale, bestyrelser og brugerråd er den bedste til at træffe beslutninger under hensyntagen til lovgivning, overenskomster, aftaler med byrådet og kommunens øvrige politikker (f.eks. lønpolitik, indkøbspolitik, personalepolitik, IT-strategi).

Den økonomiske ramme er et nettobudget, det vil sige at enhederne har lov til at anvende eventuelle ekstraintægter.

Randersmodellens regler for økonomisk decentralisering – som beskrives nedenfor – indeholder et stærkt incitament til decentral økonomisk ansvarlighed, og den økonomiske decentralisering har generelt set været en stor styringsmæssig succes i den offentlige sektor.

Presset på den totale samfundsøkonomi har dog betydet, at der er indført en sanktionslovgivning som indebærer, at der kan gennemføres individuelle sanktioner overfor de enkelte kommuner hvis de aftalte servicevækstrammer for kommunerne under ét ikke overholdes.

Der kan således opstå en konflikt mellem de overordnede samfundshensyn og den økonomiske decentralisering i Randersmodellen – fx kan et stort forbrug af opsparede midler betyde, at Randers Kommune ikke overholder servicevækstrammen.

Der er derfor løbende behov for at have fokus på, hvordan de overordnede samfundshensyn kan forenes med Randersmodellens økonomiske frihedsgrader.

Nedenfor beskrives de økonomiske frihedsgrader i Randersmodellen. Disse regler gælder som udgangspunkt. I et givent år kan det vise sig nødvendigt at fastfryse en del af de overførte overskud. Der foretages hvert år en konkret vurdering af behovet herfor.

Overførsler mellem løn/drift

Inden for budgettet kan der frit flyttes mellem forskellige konti, med den undtagelse, at der dog højst må overføres 5 % af aftaleenhedens budgetramme fra løn til øvrige driftsudgifter, mens der er fri adgang til at overføre fra øvrige driftsudgifter til løn.

Hvis aftaleenheden ønsker at overføre mere end 5 % af lønbudgettet til øvrige driftsudgifter, skal der forinden ske godkendelse i fagudvalget. Det sker efter ansøgning med oplysninger om begrundelsen for overførslen. Ansøgningen skal forinden have været behandlet i MED - udvalg og brugerbestyrelser og deres indstilling skal fremgå af ansøgningen.

Overførsler mellem årene

Der må overføres under-/overskud på 5 % af aftaleenhedens budgetramme fra et budgetår til et andet.

For beløb over 5 % skal aftaleenheden redegøre for baggrunden for overskuddet samt hvad pengene skal bruges til. I tilfælde af underskud over 5 % redegøres for baggrunden for underskuddet. For alle områder med underskud gælder, at der skal udarbejdes planer til afvikling af underskuddet.

Overførsel af overskud/underskud fra et budgetår til et andet skal godkendes i økonomiudvalg og byråd inden der kan disponeres over beløbet. Dette vil typisk ske i en samlet sagsfremstilling fra økonomiafdelingen til økonomiudvalg og byråd i april/maj måned.

Budgetforligstekst 2015-18

Plads til udvikling

Indledning

Randers Kommune har brug for udvikling og vækst for at sikre fremtidens velfærd. Med budgetaftalen for 2015-2018 har forligspartierne gjort det muligt at sætte en række nye initiativer i værk samtidig med, at der fortsat er fokus på en stram og påholdende økonomisk styring.

Budgetaftalen indeholder således en række tiltag, der sikrer vækst og udvikling. Det er tiltag som både understøtter erhvervslivet - og dermed det fremtidige grundlag for vækst - og en fortsat udvikling af den offentlige service.

Udgangspunktet for aftalen er, at Randers Kommunes økonomi fortsat er under pres. For at skabe et råderum og sikre plads til udvikling er der i budgetforliget indarbejdet rammereduktioner på 1% i 2015 og yderligere 1 % i 2016.

Rammereduktionerne gennemføres for at skabe plads til udvikling af nye tiltag og samtidig bevare en sund økonomi i Randers.

Med det indgåede budgetforlig er der en ansvarlig kassebeholdning på gennemsnitligt ca 185 mio. kr. i perioden 2015-18. Forligspartierne finder, at denne kassebeholdning er et godt og afbalanceret niveau på vejen til at realisere byrådets mål om en gennemsnitlig kassebeholdning på 200 mio. kr.

Sammenfattende er der således tale om et budgetforlig, der er økonomisk ansvarligt og samtidig rummer plads til nye tiltag på både driftssiden og anlægssiden – vel at mærke tiltag, der kommer flest mulige borgere i kommunen til gavn.

Der er indkommet en række høringsvar til budgettet. Disse svar er indgået i de politiske forhandlinger.

Ældreområdet

Ældreområdet i Randers Kommune er under et betydeligt økonomisk pres – primært som følge af at ældre og andre brugere i eget hjem er blevet mere plejkrævende. Dette skyldes endvidere tidligere udskrivning fra sygehusene og en opgaveglidning fra sygehusræsenet til kommunerne.

Forvaltningen har beskrevet en række besparelsesinitiativer med henblik på at sikre balance i 2015. Disse spareforslag indebærer en reduktion af genoptrænings- og aktivitetstilbud med 5,0 mio. kr., reduktion af rengøringshjælpen fra hver 14. dag til hver 3. uge for de borgere, som udelukkende modtager praktisk hjælp samt udbud på området. Forligsparterne er enige om, at disse reduktioner ikke skal foretages. Derfor tilføres ældreområdet i alt 10 mio. kr. årligt.

Børneområdet – øget normering

Antallet af børn pr. voksen har betydning, når der måles på effekten af indsatsen i dagtilbud. Det gælder generelt for alle børn, og det gælder ikke mindst for børn som har særlige behov. Desuden har en tidlig systematisk indsats i dagtilbud en positiv effekt på alle børn, og på muligheden for at nå at 95 % af en årgang skal have en ungdomsud-dannelse.

Forligsparterne er derfor enige om at afsætte 3,6 mio. kr. brutto årligt til at imødegå rammereduktionerne på området

Erhvervsfremme

Forligspartierne ønsker at arbejde for et godt erhvervsklima i Randers, idet gode forhold for erhvervslivet er afgørende for at sikre beskæftigelse og udvikling i kommunen. Forligspartierne er enige om, at afsætte 2 mio. kr. årligt til aktiviteter, der kan fremme erhvervslivets vilkår. Forligspartierne er også enige om, at Randers Kommune via en systematisk og struktureret tilgang til fundraising (0,5 mio kr om året) skal søge at skabe eksternt medfinansiering til erhvervsudviklende projekter fra fonde og puljer. Forligspartierne er desuden enige om at støtte op om den kommende fælles LAG for Favrskov og Randers Kommuner med henblik på at fremme udviklingen i kommunens landdistrikter. Af ovennævnte 2 mio. kr. årligt afsættes 1 mio. kr. årligt til LAG.

Dernæst er forligspartierne enige om at prioritere en række konkrete tiltag:

- **Business Region Aarhus (BRA)**

Østjylland er Danmarks næststørste vækstregion. Og der er behov for fortsat udvikling og styrkelse af det østjyske område i fællesskab med alle de øvrige kommuner i Østjylland via BRA.

Randers Kommune har været med i samarbejdet i BRA siden 2012. Der er nu 11 kommuner i samarbejdet som repræsenterer ca 850.000 indbyggere. Der er enighed om at styrke samarbejdet mellem kommunerne og det lokale erhvervsliv blandt andet ved at få en mere fokuseret indsats for at markere det Østjyske område, når staten prioriterer infrastrukturprojekter i Danmark. Samarbejdet kan endvidere på mange andre områder understøtte, at den østjyske vækstregions store potentiale for at skabe mere vækst og udvikling i Danmark bliver realiseret.

Forligsparterne er enige i at afsætte 0,5 mio. kr. i 2015 og frem.

- **Byggesagsgebyrer**

Reglerne for byggesagsgebyr er ændret fra den 1/1 2015. De samlede gebyr er budgetlagt til en indtægt på 5,2 mio. kr. Forligspartierne er enige om at nedsætte gebyrerne på primært erhvervsområdet, og afsætter i den forbindelse et budget på 2 mio. kr om året til formålet. Forligspartierne udmønter i en indstilling til byrådet, hvordan nedsættelsen konkret skal gennemføres.

- **Lakseprojektet**

Sammen med Viborg og Favrskov har Randers Kommune i en årrække ydet tilskud til Dansk Center for Vildlaks' udsættelse af laksesmolt. Der afsættes også i 2015 og frem 200.000 kr. til dette projekt.

- **Parkering på Østervold og Sløjfen**

Forligspartierne er indstillet på at ensrette parkeringspolitikken i midtbyen, når de nye bagudbetalte parkeringsautomater indføres. Indtil de nye automater er opsat primo 2015 fortsætter forsøget med gratis p-pladser på Østervold. Det betyder, at der herefter skal betales for parkering på Østervold.

- **Øvrige tiltag på erhvervsfremmeområdet**

Forligspartierne er enige om at støtte en række infrastrukturprojekter, som kan medvirke til at forbedre erhvervslivets vilkår. Disse initiativer er omtalt nedenfor.

Socialområdet

- **Ny boligsocial indsats**

Der er behov for en samlet og koordineret boligsocial indsats. Til dette formål foreslår forligspartierne, at der etableres et boligsocialt team, der sikrer én samlet indgang for det boligsociale område i kommunen.

Forligspartierne er enige om, at afsætte 600.000 kr. årligt til dette formål.

- **Mikrolån**

Forligspartierne er enige om, at der etableres et pilotprojekt, hvor udsatte borgere kan få et lån til at starte egen virksomhed. Hensigten er, at borgerne bliver selvforsørgende. Beregninger fra Socialt Udviklingscenter viser, at hvis 2 personer ud af en gruppe på 20 bliver selvforsørgende, er udgiften til alle 20 tjent hjem på mindre end 5 år.

Der afsættes årligt 400.000 kr. (inkl. udgifter til forrevalidering) til dette projekt svarende til, at der hvert år kan fordeles ca. 10-12 mikrolån.

- **Forøgelse af rådighedsbeløbet for de økonomisk dårligst stillede familier**

Forligspartierne ønsker at sikre et mere acceptabelt eksistensgrundlag for kommunens økonomisk dårligst stillede familier. Dette gøres ved at hæve grænserne for hvilket rådighedsbeløb borgerne som minimum skal have at leve for om måneden og sørge for at kommunens tilskud til familierne øges op til den minimumsgrænse. Der afsættes 1 mill. kr. til dette i 2015 og årene frem.

Breddeidræt

Midlerne til breddeidræt kan anvendes i kommunale, selvejende og foreningsejede faciliteter såvel indendørs som udendørs.

Der indkommer hvert år mange forslag til anvendelsen og langtfra alle kan imødekommes. I de kommende år må der foruden en lang række mindre ønsker forventes at komme forstærkede ønsker om flere kunstgræsbaner, ligesom de fleste idrætshaller har nået en alder, hvor udskiftning af gulve, tag og tekniske installationer står for døren.

Forligspartierne er enige om, at der afsættes 2 mio. kr. i hvert af årene 2015-18 til styrkelse af breddeidrætten i Randers Kommune

Østjysk Kultursamarbejde

Forligspartierne er enige om at afsætte 300.000 kr. årligt til Østjysk Kultursamarbejde sammen med Horsens, Silkeborg og Viborg Kommuner.

Vintervedligeholdelse

Forligsparterne ønsker en opprioritering af vintervedligeholdelsen i Randers og afsætter derfor 2 mio. kr. årlig til dette formål. Udmøntningen drøftes i miljø og teknikudvalget.

Ejendomsservice

Forligspartierne beslutter med budgettet for 2015-2018 at gennemføre ejendomsservicen i Randers Kommune ud fra en tilpasset model.

Med oprettelse af et ejendomscenter forventes det at være muligt på sigt at realisere en væsentlig forbedring af kommunens økonomi.

I høringsprocessen er fremhævet udfordringer vedr. brugernes ejerskab og ansvarsfølelse overfor bygningerne, ejendomscenterets nærhed og fleksibilitet i hverdagen samt hensynet til løsningen af institutionernes kerneopgaver. Disse udfordringer skal imødegås ved forskellige incitament strukturer, der motiverer brugerne til fortsat at passe på bygningerne og spare på energien, ved at de udførende medarbejdere er tilknyttet bestemte bygninger, ved serviceleveranceaftaler mellem ejendomscenteret og den enkelte institution samt ved at servicemedarbejdere, der beskæftiger sig med institutionens kerneopgaver forbliver ansat under institutionslederen.

Udvidet sejlads på Udbyhøjfærgen

For at forbedre forholdene for arbejdspendlerne og mindre erhvervsdrivende med behov for at krydse over Randers Fjord udvides sejlplanen på Udbyhøjfærge med 1 time om morgenen således, at der på alle hverdage sejles fra klokken 6.00 og ikke som i dag først fra kl. 7.00.

Udvidelsen af sejltiden giver en samlet merudgift på 0,280 mio. kr. svarende til 0,3 årsværk. Denne udgift skal fordeles ligeligt mellem Norddjurs Kommune og Randers Kommune med 140.000 kr. til hver, hvorfor der i budgetforliget er afsat 140.000 kr. i 2015.

Studenterjobs

Forligsparterne er enige om, at afsætte 1 mio. kr. årligt til 10 lønnede studenterjobs (af 10-15 timer om ugen) i Randers Kommune.

Formålet med disse pladser er at tilbyde nogle studerende gode og praksisnære studiepladser, hvilket understøtter Randers som uddannelsesby. Desuden vil det synliggøre Randers kommune som en god og udviklende arbejdsplads for studerende.

Forældreinformation og parterapi

Randers kommune finder, at forældre er centrale aktører, når det gælder børns parathed til de sociale fællesskaber. Derfor har kommunen tidligere afsat 1 mio.kr. med henblik på at fokusere på forældres muligheder og forpligtigelse til at virke aktivt i udviklingen af de sociale fællesskaber.

Forligspartierne ønsker denne indsats fortsat i de kommende år samtidig med, at aktiviteterne udvides til også at omfatte parterapi. Erfaringer fra andre organisationer viser, at en aktiv indsats fra kommunens side, i form af parterapi, øger mulighederne for større trivsel i familierne og dermed færre skilsmisser.

Forligspartierne afsætter 1,5 mio. kr. i 2015 og 2016 til dette område.

Tilskud til ”jaguar-projekt” i Randers Regnskov

For at sikre fortsat udvikling af Randers Regnskov og fastholde et højt besøgstal er det nødvendigt med nye attraktioner. Randers Regnskov arbejder p.t. med planer om etablering af et nyt jaguarbur.

Forligsparterne er enige i at afsætte 2 mio. kr. til dette projekt i 2015. Dette sker dog under forudsætning af, at Randers Regnskov dels åbner op for at give daginstitutioner i Randers Kommune adgang til Regnskov. Desuden forudsættes, at ledelsen for Randers Regnskov i løbet af efteråret 2014 skal fremlægge regnskovens fremtidsplaner for Økonomiudvalget .

Kulturhovedstad 2017

Forligspartierne er enige om at der afholdes møde med lokale aktører, der har budt ind med projekter til Aarhus som Kulturhovedstad i 2017. Når den endelige statslige medfinansiering af Aarhus som Europæisk Kulturhovedstad er vedtaget, vil forligspartierne vurdere Randers Kommunes økonomiske engagement i kulturhovedstadsprojektet. Udgangspunktet for denne vurdering er, at Randers Kommunes forudsætning for deltagelse i projektet var den oprindeligt budgetterede statslige medfinansiering.

Ungeråd

Med henblik på at styrke mulighederne for dialog med børn og unge i Randers kommune og styrke deres muligheder for påvirkning af udviklingen af Randers kommune er forligspartierne enige om, at byrådet en gang årligt inviterer repræsentanter for børn og unge til dialog om hvorledes Randers kommune kan udvikles til at være en attraktiv kommune for børn og unge, både som opvækstkommune for børn og som ung og uddannelsessøgende.

Repræsentanterne for børn og unge udvælges blandt elevrådene i folkeskolen, unge fra ungdomsskolen, ungemiljøet og det nye fælles elevråd fra ungdomsuddannelserne ”Fælles stemmer”.

Der afsættes 100.000 kr. årligt til ungerådet.

Tryghedshotel – ekstra forebyggelsespladser

Tryghedshotellet har været en stor succes for ældre borgere i Randers Kommune. Det består i dag af 9 pladser, der skal forebygge hospitalsindlæggelser og 6 almindelig aflastningspladser.

Forligspartierne er enige om, at afsætte 2 mio. kr. årligt til ekstra pladser. Mulighederne for at placere de ekstra pladser et andet sted skal undersøges.

Wi-fi i skolebusser

Forligspartierne er enige om, at der til næste skoleår (dvs august 2015) skal være etableret WIFI i skolebusserne. Det forventes, at der vil blive en etableringsudgift på kr 200.000 og en årlig drift på kr. 100.000

Driftsreduktioner

For at skabe plads til ovennævnte forbedringer af kommunens drift har det været nødvendigt at finde yderligere besparelser på driften. Nedenstående tabel viser oversigten over disse reduktioner:

Mio. kr.	2015	2016	2017	2018
Mindreudgift til telefoni sfa ny aftale	-3.400	-3.400	-3.400	-3.400
Reduktion i lønsumsreserve sfa mindreudgift til barsel	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000
Reduktion i innovationspulje	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000
Tilpasning af budgettet til uddannelsesforløb for ledere (DOL)	-600	-600	-600	-600
Administrative besparelser	-2.000	-2.000,0	-2.000,0	-2.000,0
Besparelse på pædagogiske konsulenter	-1.000	-1.000,0	-1.000,0	-1.000,0
Eksterne konsulenter (det fremtidige niveau for eksterne analyser nedsættes)*	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
Ejendomsservice		-2.000	-4.000	-6.000
I alt	-18.000	-20.000	-22.000	-24.000

*Anvendelse af konsulenter med beløb over 100.000 kr. skal godkendes af økonomiudvalget før iværksættelse

Personaletilpasning

Byrådet har fundet det vigtigt, at antallet af ansatte i kommunen løbende kan tilpasses de aktuelle budgetmæssige rammer og den til enhver tid gældende opgaveportefølje. På den baggrund er ansættelsesgarantien afskaffet. Der gælder fortsat almindelige ansættelsesretlige regler, og forligspartierne ønsker at supplere disse regler med en række konkrete tiltag i Randers Kommune.

Hvis tilpasningen af normeringen ikke kan finde sted ved en omplacering af medarbejderen til en anden stilling indenfor samme overenskomstområde, iværksættes en række tilbud overfor den opsagte medarbejder.

Den opsagte medarbejder tilbydes et individuelt tilpasset forløb, der kan indeholde kompetenceafklaring, efteruddannelse, karriereafklaring mv. Disse tiltag kan finansieres af de centrale parter tryghedspulje og Randers Kommens pulje til støtte i forbindelse med personaletilpasning.

Randers Kommune afsatte i 2013 en pulje til personaletilpasninger på 5 mio. kr., hvoraf der pt er 4 mio. kr. tilbage. Parterne er enige om, at disse 4 mio. kr. skal reserveres til 2015 (3 mio. kr.) og 2016 (1 mio. kr.)

Tillidsreform og tid til kerneopgaven

I tilpasningssituationer er det vigtigt at finde overskud og formå at holde fokus på en fortsat udvikling af Randers Kommune. Medarbejderne er den absolut vigtigste og cen-

trale ressource i kommunen. Tilliden skal være omdrejningspunktet, så de ansatte får størst mulig frihed og tid til kerneopgaven til gavn for borgerne i Randers Kommune. Arbejdet med tillidsreformen indtænkes og realiseres gennem en fælles indsats ledere og medarbejdere i tæt samarbejde.

Derfor skal Randers Kommune fremover i endnu højere grad udvikle den gode dialog ledere og medarbejdere imellem. Gennem den konstruktive dialog skabes og udbygges tilliden. Det giver medarbejdere og ledere det bedste udgangs punkt og tid til at udvikle kerneopgaven.

Randers Kommune skal derfor fortsat udbygge arbejdet med at sikre det lokale frirum til løse opgaven bedst muligt. Der skal målrettet arbejdes med at fjerne unødvendig dokumentation og kontrol. Gennem innovative tiltag kan der skabes et øget engagement og ejerskab i opgave løsningen for både medarbejdere og ledere. Kernen i det fremadrettede arbejde med at udvikle organisationen er en styrket dialog på alle niveauer. Målet er, at tilliden bliver et bærende element i arbejdet.

Anlæg

Randers Kommune ønsker udvikling og vækst. Derfor er det nødvendigt at der også på anlægssiden iværksættes nye ting.

Nye anlægsprojekter gør det muligt at udvikle og modernisere de offentlige serviceydelser, hvilket også kommer kommunens serviceområder til gavn i form af aflastning og udvikling. Desuden er anlægsprojekter til infrastruktur forudsætningen for et fortsat styrket erhvervsliv som kan skabe vækst og fremgang i lokalsamfundet.

Parterne er enige om, at fokus skal være på anlægsområder, der kommer store grupper af kommunens borgere til gavn. Forligsparterne er enige om, at der skal afsættes midler til nedennævnte projekter:

- **Fremtidens plejehjem - et unikt boligtilbud til ældre i Randers**

Processen omkring etablering af fremtidens plejehjem i Randers blev sat i gang med en workshop d. 18. juni 2014, hvor byrådsmedlemmer, ældrerådet og en række kreative personer fra kommunen deltog.

Alle er enige om, at det nye plejehjem skal være banebrydende og nyskabende på en række punkter, så vi får sat nye standarder på plejeboligområdet både i vores kommune og på landsplan. Projektet har foreløbig arbejdstitlen: Fremtidens plejehjem.

Da byggeriet er en erstatning for to eksisterende plejecentre, som kommunen har lejet indtil 2018, er driftsudgifterne på forhånd sikret i de nuværende budgetter. Kommunens grundkapitalindskud til plejecentret er der ligeledes afsat midler til i sundhed og ældres budget. Både drift- og anlægsudgifter til at opføre og drive et standardplejehjem er således på plads.

Hvis kommunen skal innovere og udvikle nye koncepter, der kan tilgodese fremtidens behov for ældre plejkrævende borgere, er der imidlertid en række forhold, som medfø-

rer ekstra anlægsudgifter. Det drejer sig bl.a. om anlægsudgifter til klimavenlige tiltag og investering i velfærdsteknologi.

Forligspartierne er enige om at stille en kommunal grund til rådighed for byggeriet.

- **Psykiatriens hus**

I budgetforliget for 2014 blev det besluttet at fremme indsatsen for mennesker med sindslidelser. Projektet handler om en styrkelse af psykiatriindsatsen overfor borgerne og sigter på både en samling og sammentænkning af de forskellige kommunale indsatser på området (væresteder, aktivitetssteder, ambulante funktioner og evt. boligmiljøer).

Der er tale om et fagligt løft, et ønske om en helhedsorienteret psykiatrisk indsats og kraftcenter ift. psykiatriplanen fra 2013 og en løsning på et presserende lokalemæssigt behov pga nedslidte bygninger (den grønne gren og løvetand), som skal findes i en ny lokalitet.

Parterne er enige om, at der afsættes 2 mio. kr. i både 2015 og 2016 til dette projekt.

- **Fortsat udvikling af infrastrukturen omkring Thors Bakke (rundkørsel)**

Randers Kommune har tidligere indgået forpligtende aftalen om udvikling af infrastrukturen til sikring af den trafikale afvikling af området omkring Thors Bakke.

Der er i dag trafikproblemer i rundkørslen Udbyhøjvej-Rosenørnsgade-Dragonvej-Østervangsvej i spidsbelastede perioder. For at forbedre fremkommeligheden og forberede krydset til ekstra trafik fra specielt udviklingen på Thors Bakke, ombygges rundkørslen til et signalreguleret kryds med høj kapacitet.

Parterne er enige om at afsætte 18 mio. kr. til dette formål – fordelt med 12 mio. kr. i 2015 og 6 mio. kr. i 2016.

- **Byen til Vandet**

Byrådet har med Vision 2021 igangsat det ambitiøse byudviklingsprojekt "Byen til Vandet" for at binde Randers midtby sammen med åen og fjorden og give nye bo-, oplevelses- og aktivitetsmuligheder.

"Byen til Vandet" skal sikre nye byudviklingsmuligheder i Randers midtby og være med til at skabe vækst i hele Randers Kommune. Det er det største byomdannelsesprojekt, kommunen nogensinde har stået overfor; et projekt, der vil kunne skabe unikke bygge- og byrum og være med til at "brande" Randers som en attraktiv og dynamisk bosætnings- og erhvervsby.

Forundersøgelsen for "Byen til Vandet" er finansieret, og parterne er enige om at afsætte 3 mio. kr. hvert år i 2015-2018 til evt. arkitektkonkurrence, præcisering af konkrete forslag på baggrund af forundersøgelsen og begyndende opsparring til fremtidige investeringer i infrastruktur og byomdannelse.

Midlerne kan anvendes til infrastruktur og byrum, som del af omdannelsen, men også til ombygninger og projektudvikling, der kan sikre tilknytning mellem midtbyen og vandet.

Det kan f.eks. være:

- Omdannelse af området ved busterminalen
Området er centralt i forhold til at forbinde midtbyen med vandet, og her kan etableres et butikscenter, som kan sikre, at Randers midtby også fremadrettet er handelscenter for et stort opland.
- Forlængelse af Østervold til vandet
Østervold er den centrale akse i byens udvikling som omdrejningspunkt mellem midaldalderbyen, Thors Bakke, Jens Otto Krags Plads og en ny bydel på havnen. En forlængelse mod havnen kan skabe direkte forbindelse mellem byen og vandet.

Midlerne kan også anvendes til midlertidige anlæg i forbindelse med omdannelsen og til mindre ombygninger og projektudvikling i midtbyen som f.eks. bilfri Sløjfe og opdatering af gågaderne.

• Lufthavn

Lufthavnens bestyrelse har på sit møde den 12. august 2014 besluttet at indstille til de fem ejerkommuners byråd, at der gennemføres en kapitalforhøjelse på 30 mio. kr. i 2015. Kapitalforhøjelsen skal anvendes til dækning af et forventet driftsunderskud i 2014 på forventet ca 10 mio. kr. samt nødvendige vedligeholdelses- og anlægsinvesteringer på 20 mio. kr.

Forligsparterne er enige om, at Randers Kommunes andel af underskuddet i 2014 på 1,9 mio. kr. skal tilføres lufthavnen.

Forligsparterne er desuden enige om, at Randers Kommunes andel af de nødvendige vedligeholdelses- og anlægsinvestering på 3,7 mio. kr. skal placeres på en særlig konto, der udmøntes af forligspartierne, når der foreligger en strategi eller forretningsplan for lufthavnens fremtidige udvikling.

• Sikker skolevej

I forlængelse af en beslutning om at gennemføre forslaget til en nye skolestruktur vil forvaltningen anmode politiet om at vurdere en række vejstrækninger i forhold til, om der er tale om trafikfarlig skolevej, og hvis dette er tilfældet, for hvilke klassetrin vejstrækningen er trafikfarlig. Med forslaget til den nye skolestruktur har forvaltningen allerede forsøgt at minimere antallet af trafikfarlige skoleveje i forbindelse med de nye skoledistriktsgrænser.

Der skal især være fokus på skolevejene omkring de skoler, der som f.eks. Vestervangsskolen får en stor stigning i elevtallet. Dette således at eleverne i et givent skoledistrikt i udgangspunktet ikke skal krydse strækninger, der i den eksisterende skolestruktur er klassificeret som trafikfarlige, da målet er, at flest mulig børn og unge sikkert og på egen hånd kan transportere sig selv til og fra skole. På baggrund af den nye kortlægning fra politiet (som pt er under udarbejdelse) vil skoleafdelingen, i samarbejde med Miljø og Teknik, vurdere, hvordan evt. trafikfarlige skoleveje bedst muligt håndteres – dette med blik for, at eleverne sikkert fx kan gå eller cykle til og fra skole.

Parterne er enige om, at afsætte 2 mio. kr. i både 2015 og 2016 til mere sikre skoleveje.

- **Ramme til etablering af en ny daginstitution**

Forligsparterne er enige om, at afsætte et rammebeløb på 5 mio. kr. i henholdsvis 2016, 2017 og 2018 til etablering af en ny daginstitution som erstatning for Nyvang på Vidarsvej.

- **Støttet byggeri**

Etablering af nye boliger i Randers by er en vigtig del af byrådets vision om "Byen til vandet". Byrådets målsætning om, at der i 2021 er etableret 400 nye attraktive lejligheder/familieboliger med udsigt/nærhed til natur/vand i Randers by skal opnås ved en blanding af privat og alment boligbyggeri.

Derfor afsættes yderligere 1 mio. om året til grundkapitalindsatelse til almene boliger hvorefter rammen for almene boliger udgør 9 mio. kr. pr. år.

- **Boliger til unge mennesker og familieboliger**

Byrådet har et mål om at der etableres nye lejemål - primært til unge - i centrum af Randers og med kort afstand til kollektiv trafik.

Forligspartierne er enige om, at der skal arbejdes for at opføre ungdomsboliger på Jens Otto Krags Plads med henblik på at styrke det nuværende uddannelses- og collegemiljø i området. Endvidere er partierne enige om, at fortsætte byudviklingen på Thor Bakke gennem etablering af attraktive almene familieboliger. Kommunens grundkapitalindsatelse forbundet med etableringen af boligerne finansieres ved salg af kommunens grundarealer på Thors Bakke.

Begge projekter kræver ændring af det eksisterende plangrundlag, hvorfor arbejdet med at tilvejebringe det nødvendige plangrundlag igangsættes

- **Hornbæk idrætsfaciliteter**

Der er behov for at flytte fodboldaktiviteterne fra anlægget på Overvænget i Hornbæk til anlægget på Gl. Viborgvej. Nye omklædningsfaciliteter og flytning af baner anslås at koste 7-8 mio. kr. Det forudsættes, at lokalområdet selv finansierer 50% heraf. I budgetforliget er derfor afsat 3,5 mio. kr. i 2015.

De frigjorte grunde (der opstår ved flytningen af baner fra Overvænget) skal omdannes til boligformål og søges afhændet enten til private aktører eller som kommunale byggegrunde. Provenuet fra dette salg vil forligspartierne prioritere til breddeidræt og forligspartierne vil udmønte provenuet, når det er kendt.

- **Randershallen**

Der forventes overført 16,9 mio. kr. fra 2014 til 2015 vedr. Randershallen. Forligsparterne er enige om, at reservere disse penge i et par år til afklaring af en hal 4. Hvis der ikke inden udgangen af 2016 er fremlagt et konkret forslag om etablering af en hal 4, fritstilles reservationen til prioritering mellem andre idrætshaller.

- **Blå Bro og Doktorparken**

Forligsparterne er enige om at afsætte et rammebeløb på 1 mio. kr. årligt til diverse

projekter – herunder ny belægning på den Blå Bro (600.000 kr. i 2015 og 1 mio. kr. i efterfølgende år) samt naturlegeplads i Doktorparken (400.000 kr. i 2015). Det tilstræbes at få private aktører til at deltage i etableringen af naturlegepladsen i Doktorparken. Forligspartierne er enige om at beløbet til renovering af den Blå Bro kan disponeres i et konkret budgetår.

Randers den 19. september 2014

Borgmester

For venstre

For socialdemokratiet

For dansk folkeparti

For SF

Tillægsforlig

Forligspartierne har på møde den 2. oktober aftalt, at ændringsforslag nr. 33 (afstemning nr. 172) udmøntes således i 2015, at 400.000 kr. afsættes til naturlegeplads i Doktorparken, 400.000 kr. til den Blå bro og 200.000 kr. til gratis parkering på Øster vold i første halvår 2015, indtil der er truffet beslutning om parkeringsforholdene i midtbyen. I 2016-18 afsættes hele beløbet til den Blå bro.

Bilag 2

Ændringer på driften som følge af budgetforliget 2015-118

Specifikation af budgetforliget	2015	2016	2017	2018
1.000 kr.				
Økonomiudvalget				
Administration				
Mindreudgift til telefoni sfa SKI aftale	-771	-771	-771	-771
Reduktion i lønsumsreserve sfa mindreudgift til barsel	-6.200	-6.200	-6.200	-6.200
Reduktion i innovationspulje	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000
10 studenterjobs	1.000	1.000	1.000	1.000
Tilpasning af budgettet til uddannelsesforløb for ledere (DOL)	-600	-600	-600	-600
Administrative besparelser	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000
Besparelse på eksterne konsulenter	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
Byggesagsgebyrer, nedsættelse primært på erhvervsområdet	2.000	2.000	2.000	2.000
Ejendomsservice		-2.000	-4.000	-6.000
Administration i alt	-11.571	-13.571	-15.571	-17.571
Politisk organisation				
Mindreudgift til telefoni sfa SKI aftale	-42	-42	-42	-42
Ungeråd	100	100	100	100
Politisk organisation i alt	59	59	59	59
Økonomiudvalget i alt	-11.513	-13.513	-15.513	-17.513
Børn og Skole udvalget				
Skole				
Mindreudgift til telefoni sfa SKI aftale	-446	-446	-446	-446
Besparelse på pædagogiske konsulenter	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
Skole i alt	-1.446	-1.446	-1.446	-1.446
Børn 0-6 år				
Mindreudgift til telefoni sfa SKI aftale	-274	-274	-274	-274
Barselpulje	200	200	200	200
Øget normering	3.000	3.000	3.000	3.000
Yderligere serviceudvidelse	600	600	600	600
Forældrebetaling afledt af øgede udgifter	-600	-600	-600	-600
Børn 0-6 år i alt	2.926	2.926	2.926	2.926
Familie				
Mindreudgift til telefoni sfa SKI aftale	-114	-114	-114	-114
Familie i alt	-114	-114	-114	-114
Børn og skole i alt	1.366	1.366	1.366	1.366
Beskæftigelsesudvalget				
Arbejdsmarkeds-og uddannelsesparate borgere				
Mindreudgift til telefoni sfa SKI aftale	-9	-9	-9	-9
Arbejdsmarkeds-og uddannelsesparate borgere i alt	-9	-9	-9	-9
Beskæftigelsesudvalget i alt	-9	-9	-9	-9
Socialudvalget				
Forebyggende foranstaltninger				
Mindreudgift til telefoni sfa SKI aftale	-40	-40	-40	-40
Forebyggende foranstaltninger i alt	-40	-40	-40	-40

Tilbud til voksne med særlige behov				
Mindreudgift til telefoni sfa SKI aftale	-367	-367	-367	-367
Boligsocial indsats	600	600	600	600
Tilbud til voksne med særlige behov i alt	233	233	233	233
Ikke arbejdsmarkedspare borgere				
Rådighedsbeløb	1.000	1.000	1.000	1.000
Mikrolån	400	400	400	400
Ikke arbejdsmarkedspare borgere i alt	1.400	1.400	1.400	1.400
Socialudvalget i alt	1.593	1.593	1.593	1.593
Miljø og Teknik udvalget				
Mindreudgift til telefoni sfa SKI aftale	-228	-228	-228	-228
Mindreudgift til telefoni sfa SKI aftale (brugerfinansieret)	-33	-33	-33	-33
Vintervedligeholdelse	2.000	2.000	2.000	2.000
Wi-fi i skolebusser, etablering og drift	300	100	100	100
Udvidet sejltilid Udbyhøj	140			
Gratis parkering på Østervold	200			
Miljø og Teknik udvalget i alt	2.379	1.839	1.839	1.839
Kultur og Fritids udvalget				
Mindreudgift til telefoni sfa SKI aftale	-82	-82	-82	-82
Breddeidræt	2.000	2.000	2.000	2.000
Østjysk kultursamarbejde	300	300	300	300
Kultur og Fritidsudvalget i alt	2.218	2.218	2.218	2.218
Sundhed og Ældre udvalget				
Sundhedsområdet				
Mindreudgift til telefoni sfa SKI aftale	-109	-109	-109	-109
Familieiværksættere og forsøg med parterapi	1.500	1.500		
Sundhedsområdet i alt	1.391	1.391	-109	-109
Tilbud til ældre				
Mindreudgift til telefoni sfa SKI aftale	-817	-817	-817	-817
Fastholdelse af genoptræning	5.000	5.000	5.000	5.000
Fastholdelse af rengøring	2.500	2.500	2.500	2.500
Øvrige tiltag	2.500	2.500	2.500	2.500
Trykshotel	2.000	2.000	2.000	2.000
Tilbud til ældre i alt	11.183	11.183	11.183	11.183
Sundhed og Ældre udvalget i alt	12.573	12.573	11.073	11.073
Erhvervs- og landdistriktsudvalget				
Erhvervsfremme	2.000	2.000	2.000	2.000
Business Region Aarhus	500	500	500	500
Laks/smolt	200	200	200	200
Randers Regnskov, tilskud til jaguarprojekt	2.000			
Erhvervs- og landdistriktsudvalget i alt	4.700	2.700	2.700	2.700
Ændringer i alt	13.308	8.768	5.268	3.268

(- angiver besparelse)

Udviklingen i serviceudgifter pr. bevillingsområde (inkl. fordeling af rammereduktionen i 2016)

I nedenstående tabel er den yderligere rammereduktion på 1% i 2016 (på 38,2 mio. kr.) fordelt ud på de enkelte bevillingsområder efter samme nøgle som i 2015.

I selve økonomisystemet står de 38,2 mio. kr. som ét samlet beløb under økonomiudvalget. Nedenstående tal stemmer derfor ikke med økonomisystemet, men giver et mere retvisende billede af udviklingen, som den kommer til at se ud på de enkelte bevillingsområder:

2015 priser (mio. kr.)	2015	2016	2017	2018
Økonomiudvalget	556,7	548,1	549,9	546,0
Administration	540,4	534,0	532,9	531,4
Politisk organisation	16,3	14,2	17,1	14,6
Børn og skoleudvalget	1.486,9	1.467,6	1.464,2	1.462,6
Skole	934,4	926,2	923,8	921,8
Børn	373,6	364,5	363,6	363,9
Familie	178,9	176,9	176,9	176,9
Beskæftigelsesudvalget	29,6	29,2	29,2	29,2
Arbejds- og uddannelsesparate borgere	29,6	29,2	29,2	29,2
Socialudvalget	493,3	490,0	491,9	494,3
Foranstaltninger og anbringelser (børn og unge)	64,3	63,6	63,6	63,6
Voksne med særlige behov	424,0	421,4	423,3	425,7
Ikke arbejdsmarkedsparete borgere	5,0	5,0	5,0	5,0
Miljø og teknikudvalget	180,2	177,2	176,7	176,9
Kultur og fritidsudvalget	166,1	165,5	169,0	168,7
Sundheds- og ældreudvalget	883,3	882,5	890,8	903,2
Sundhed	106,9	106,0	102,0	100,9
Ældre	776,4	776,5	788,7	802,3
Erhvervs- og landdistriktsudvalget	17,1	13,9	13,9	13,9
I alt	3.813,2	3.773,9	3.785,5	3.794,7

Hovedoversigt

Randers Havn

Hovedoversigten til budgettet har til formål på den ene side at give politikerne et summarisk overblik over den aktivitetsmæssige og finansielle udvikling i de kommende år samt medvirke til løsningen af oplysningsopgaven over for borgerne, og på den anden side at give staten mulighed for umiddelbart efter vedtagelsen at få et summarisk overblik over de kommunale budgetter.

Hovedoversigten indeholder bruttoudgifter og -indtægter pr. hovedkonto og er opstillet i følgende orden:

A. Driftsvirksomhed	D. Finansforskydninger
B. Anlægsvirksomhed	E. Afdrag på lån
C. Renter	F. Finansiering

Summen af posterne A-E finansieres under ét af post F.

Hovedoversigten er opstillet i følgende priser:

1. Hovedkontiene 0-6 er angivet i 2015-prisniveau.
2. Umiddelbart efter hovedkontiene 0-6 er der for hvert af budgetoverslagsårene under en særlig post anført skønnede pris- og lønstigninger for disse konti.
3. Hovedkontiene 7 og 8 er angivet i løbende priser (de enkelte års prisniveau).

Hovedoversigt

	Budget 2015		Overslagsår					
			2016		2017		2018	
	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt	Udgift	Indtægt
A. DRIFTSVIRKSOMHED								
00 Byudvikling, bolig og miljø	93.650	-39.540	91.641	-38.508	92.617	-38.508	92.204	-38.096
Heraf refusion	0	-146	0	-146	0	-146	0	-146
01 Forsyningsvirksomhed	125.528	-124.698	125.528	-124.698	125.528	-124.698	125.528	-124.698
02 Trafik og infrastruktur	196.241	-51.901	194.483	-51.961	194.022	-51.961	193.864	-51.638
03 Undervisning og kultur	1.244.233	-133.371	1.247.110	-132.994	1.247.202	-133.111	1.245.030	-133.111
Heraf refusion	0	-6.054	0	-6.054	0	-6.171	0	-6.171
04 Sundhedsområdet	505.778	-2.443	510.974	-2.443	508.012	-2.443	508.007	-2.443
05 Sociale opgaver og beskæftigelse	4.334.040	-1.142.375	4.337.203	-1.149.676	4.349.122	-1.156.820	4.365.226	-1.164.620
Heraf refusion	0	-636.961	0	-644.262	0	-651.407	0	-659.206
06 Fællesudgifter og Administration	593.845	-21.198	549.202	-21.198	550.998	-21.198	547.079	-21.203
Heraf refusion	0	0	0	0	0	0	0	0
A. DRIFTSVIRKSOMHED I ALT	7.093.316	-1.515.525	7.056.142	-1.521.478	7.067.501	-1.528.739	7.076.940	-1.535.809
 HERAF REFUSION	0	-643.162	0	-650.462	0	-657.724	0	-665.523
B. ANLÆGSVIRKSOMHED								
00 Byudvikling, bolig og miljø	56.586	-37.961	50.679	-37.289	58.820	-34.519	53.030	-34.519
01 Forsyningsvirksomhed mv.	0	0	0	0	0	0	0	0
02 Trafik og infrastruktur	53.264	-3.117	21.914	-2.343	8.783	-2.343	8.783	-2.343
03 Undervisning og kultur	44.589	0	44.590	0	42.027	0	42.027	0
04 Sundhedsområdet	0	0	0	0	0	0	0	0
05 Social og sundhedsvæsen	24.346	0	29.346	0	22.221	0	22.221	0
06 Administration mv.	8.587	0	8.586	-188	7.305	0	7.305	0
B. ANLÆGSVIRKSOMHED I ALT	187.371	-41.077	155.115	-39.820	139.156	-36.861	133.366	-36.861
PRIS-/LØNSTIGNINGER 00-06			130.658	-27.615	263.845	-55.828	399.850	-84.809
C. RENTER	46.714	-4.557	45.771	-3.872	44.152	-3.387	41.990	-3.302
D. FINANSFORSKYDNINGER								
08.22 Forskydninger i likvide aktiver				0				
08.25-52 Øvrige finansforskydninger	8.510	14	-14.948	0	-45.823	0	-61.707	0
D. FINANSFORSKYDNINGER I ALT	8.510	14	-14.948	0	-45.823	0	-61.707	0
E. AFDRAG PÅ LÅN	83.087	0	85.586	0	88.048	0	90.065	0
A+B+C+D+E og P/L stigning	7.418.998	-1.561.146	7.458.324	-1.592.785	7.556.879	-1.624.816	7.680.503	-1.660.781
F. FINANSIERING								
08.22 Forbrug af likvide aktiver	0	-10.268	0	-76.632	0	-39.928	0	-13.389
07.62 Tilskud og udligning	26.388	-1.842.392	12.520	-1.825.000	12.769	-1.851.941	13.025	-1.886.664
07.65 Refusion af købsmoms	0	0	0	0	0	0	0	0
07.68 Skatter	5.103	-3.960.583	3.177	-3.950.405	3.251	-4.038.516	3.317	-4.118.211
08.55 Optagelse af lån	0	-76.100	0	-29.199	0	-17.699	0	-17.800
F. FINANSIERING I ALT	31.491	-5.889.343	15.697	-5.881.236	16.020	-5.948.084	16.342	-6.036.064
BALANCE	7.450.489	-7.450.489	7.474.021	-7.474.020	7.572.899	-7.572.899	7.696.845	-7.696.845

Sammendrag

Østervold

Sammendraget er opdelt i bevillingsområder med en yderligere opdeling inden for de enkelte udvalg.

Sammendraget er opstillet i følgende priser:

1. Drifts- og anlægsvirksomhed er angivet i 2015-pris-niveau.
2. Umiddelbart herefter er der for hvert af budgetoverslagsårene under en særlig post anført skønnede pris- og lønstigninger for drifts- og anlægsvirksomheden.
3. Hovedkontiene 7 og 8 er angivet i løbende priser (de enkelte års prisniveau).

1.000 kr.	2015		2016		2017		2018	
	Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter
A. Driftsvirksomhed (incl. refusion)								
Hovedkonto 0								
22 Jordforsyning	390	-1.554	390	-1.554	390	-1.554	390	-1.554
25 Faste ejendomme	19.233	-20.505	19.003	-19.474	19.003	-19.474	19.003	-19.474
28 Fritidsområder	12.162	-253	12.220	-253	12.220	-253	12.221	-253
32 Fritidsfaciliteter	26.305	-3.951	25.811	-3.951	26.786	-3.951	26.786	-3.951
35 Kirkegårde	7.106	-9.540	7.106	-9.540	7.106	-9.540	7.106	-9.540
38 Naturbeskyttelse	3.725	-128	3.884	-128	3.884	-128	3.884	-128
48 Vandløbsvæsen	2.950	-115	2.950	-115	2.950	-115	2.950	-115
52 Miljøbeskyttelse m.v.	3.416	-848	3.340	-848	3.340	-848	2.927	-435
55 Diverse udgifter og indtægter	1.021	-1.323	1.021	-1.323	1.021	-1.323	1.021	-1.323
58 Redningsberedskab	17.342	-1.175	15.917	-1.175	15.917	-1.175	15.917	-1.175
Refusion i alt		-146		-146		-146		-146
Hovedkonto 0 i alt	93.650	-39.540	91.641	-38.508	92.617	-38.508	92.204	-38.096
Hovedkonto 1								
03 Varmeforsyning	3.368	-3.576	3.368	-3.576	3.368	-3.576	3.368	-3.576
Forsyningsvirksomheder ialt	3.368	-3.576	3.368	-3.576	3.368	-3.576	3.368	-3.576
38 Affaldshåndtering	122.161	-121.122	122.161	-121.122	122.161	-121.122	122.161	-121.122
Hovedkonto 1 i alt	125.528	-124.698	125.528	-124.698	125.528	-124.698	125.528	-124.698
Hovedkonto 2								
22 Fælles funktioner	7.299	-14.190	6.992	-14.390	6.686	-14.390	6.686	-14.067
28 Kommunale veje	78.873	-1.568	78.639	-1.568	78.484	-1.568	78.326	-1.568
32 Kollektiv trafik	109.322	-35.143	108.104	-35.003	108.104	-35.003	108.104	-35.003
35 Havne	748	-1.000	748	-1.000	748	-1.000	748	-1.000
Hovedkonto 2 i alt	196.241	-51.901	194.483	-51.961	194.022	-51.961	193.864	-51.638
Hovedkonto 3								
01 Folkeskoler	615.152	-9.541	616.911	-9.541	615.858	-9.541	615.445	-9.541
02 Fællesudgifter for kommunens samlede skolevæsen	13.724	-81	13.724	-81	13.724	-81	13.724	-81
03 Syge- og hjemmeundervisning	617		617		617		617	
04 Pædagogisk psykologisk rådgivning m.v.	19.895	-99	19.895	-99	19.895	-99	19.895	-99
05 Skolefritidsordninger	103.976	-55.044	105.503	-55.044	105.443	-55.044	104.776	-55.044
06 Befordring af elever i grundskolen	13.806		13.806		13.806		13.806	
07 Specialundervisning i regionale tilbud	2.414		2.414		2.414		2.414	
08 Kommunale specialskoler, jf. folkeskolelovens §	130.186	-36.722	128.832	-36.345	128.832	-36.345	128.832	-36.345

1.000 kr.	2015		2016		2017		2018	
	Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter
20, stk. 2 og stk. 5								
10 Bidrag til statslige og private skoler	83.715		83.557		83.071		82.384	
12 Efterskoler og ungdomskostskoler	13.540		13.316		13.173		13.062	
14 Ungdommens Uddannelsesvejledning	12.079		11.850		11.182		11.177	
16 Specialpædagogisk bistand til børn i førskolealderen	2.220		2.220		2.220		2.220	
17 Specialpædagogisk bistand til voksne	10.159	-1.423	10.159	-1.423	10.159	-1.423	10.159	-1.423
Folkeskolen i alt	1.021.483	-102.909	1.022.803	-102.532	1.020.393	-102.532	1.018.511	-102.532
30 Ungdomsuddannelser	24.767		24.767		24.767		24.767	
32 Folkebiblioteker	41.707	-1.633	41.707	-1.633	41.707	-1.633	41.707	-1.633
35 Kulturel virksomhed	76.903	-20.659	78.074	-20.659	80.583	-20.659	80.363	-20.659
38 Folkeoplysning og fritidsaktiviteter m.v.	79.373	-2.115	79.759	-2.115	79.752	-2.115	79.682	-2.115
Refusion i alt		-6.054		-6.054		-6.171		-6.171
Hovedkonto 3 i alt	1.244.233	-133.371	1.247.110	-132.994	1.247.202	-133.111	1.245.030	-133.111
Hovedkonto 4								
62 Sundhedsudgifter m.v.	505.778	-2.443	510.974	-2.443	508.012	-2.443	508.007	-2.443
Hovedkonto 4 i alt	505.778	-2.443	510.974	-2.443	508.012	-2.443	508.007	-2.443
Hovedkonto 5								
10 Fælles formål	63.976		58.875		57.956		58.220	
11 Dagpleje	84.447	-21.162	84.447	-21.162	84.447	-21.162	84.447	-21.162
12 Vuggestuer	0	0	0	0	0	0	0	0
13 Integrerede institutioner (institutioner som omfatter mindst to af følgende: Daginstitution, indtil skolestart)	15.898	-523	15.898	-523	15.898	-523	15.898	-523
14 Daginstitutioner (Institutioner kun for børn)	309.985	-88.559	309.985	-88.559	309.985	-88.559	309.985	-88.559
15 Fritidshjem	5.166	-3.163	5.166	-3.163	5.166	-3.163	5.166	-3.163
16 Klubber og andre socialpædagogiske	4.650	-795	4.650	-795	4.650	-795	4.650	-795
17 Særlige dagtilbud og særlige klubber	8.045	-840	8.045	-840	8.045	-840	8.045	-840
19 Tilskud til privatinstitutioner, privat dagpleje, private fritidshjem, private klubber og dagtilbud til børn og unge i alt	17.246		17.246		17.246		17.246	
28 Tilbud til børn og unge med særlige behov	509.413	-115.042	504.312	-115.042	503.393	-115.042	503.658	-115.042
30 Ældreboliger	257.161	-49.186	257.047	-49.186	257.047	-49.186	257.047	-49.186
32 Pleje og omsorg m.v. af ældre og handicappede	43.756	-81.643	43.756	-81.643	43.531	-81.643	43.281	-81.643
33 Forebyggende indsats for ældre og handicappede	792.375	-112.087	800.590	-112.087	812.854	-112.087	826.432	-112.087
	196.455	-30.162	198.723	-30.162	201.140	-30.162	203.531	-30.162

1.000 kr.	2015		2016		2017		2018	
	Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter
34 Plejehjem og beskyttede boliger	417		417		417		417	
35 Hjælpe midler, forbrugsgoder, boligindretning og befordring	61.215	-6.949	61.215	-6.949	61.215	-6.949	61.215	-6.949
37 Plejevederlag og hjælp til sygeartikler o.lign. ved pasning af døende i eget hjem	4.114		4.114		4.114		4.114	
Tilbud til ældre og handicappede i alt	1.098.333	-230.841	1.108.816	-230.841	1.123.271	-230.841	1.138.990	-230.841
35 Rådgivning	9.257		9.257		9.257		9.257	
38 Tilbud til voksne med særlige behov	269.111	-36.632	268.703	-36.632	268.193	-36.632	268.200	-36.632
60 Integrationsprogram og introduktionsforløb m.v.	27.765	-14.929	27.765	-14.929	27.765	-14.929	27.765	-14.929
61 Kontanthjælp til udlændinge omfattet af integrationsprogrammet	19.495		19.495		19.495		19.495	
65 Repatriering	119		119		119		119	
Tilbud til udlændinge i alt	47.379	-14.929	47.379	-14.929	47.379	-14.929	47.379	-14.929
48 Førtidspensioner og personlige tillæg (48)	485.283	-3.992	471.230	-3.992	454.666	-3.992	437.607	-3.992
71 Sygedagpenge	192.351	-4.112	192.351	-4.112	192.351	-4.112	192.351	-4.112
72 Sociale formål	30.185		30.185		30.185		30.185	
73 Kontant- og uddannelseshjælp	115.307		115.307		115.307		115.307	
74 Kontanthjælp vedrørende visse grupper af flygtninge	60		60		60		60	
75 Aktiverede kontant- og uddannelseshjælpsmodtagere	245.888	0	245.888	0	245.888	0	245.888	0
76 Boligydelse til pensionister - kommunal medfinansiering	45.363	0	45.125	0	44.887	0	44.650	0
77 Boligsikring - kommunal medfinansiering	43.334		45.633		48.315		50.997	
78 Dagpenge til forsikrede ledige	195.488		195.488		195.488		195.488	
79 Særlig uddannelsesordning og midlertidig arbejdsmarkedsydelsesordning	11.441		6.366		6.366		6.366	
58 Revalidering	471.946	0	487.322	0	500.334	0	515.063	0
91 Beskæftigelsesindsats for forsikrede ledige	138.794		138.794		138.794		138.794	
90 Driftsudgifter til den kommunale beskæftigelsesindsats	36.798		36.798		36.798		36.798	
95 Løn til forsikrede ledige og personer under den særlige uddannelsesordning og den midlertidige	56.641	-50.681	56.641	-50.681	56.641	-50.681	56.641	-50.681
96 Servicejob	181		181		181		181	
97 Seniorjob for personer over 55 år	29.736		29.736		29.736		29.736	
98 Beskæftigelsesordninger	21.648		21.648		21.648		21.648	

1.000 kr.	2015		2016		2017		2018	
	Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter
Arbejdsmarkedsforanstaltninger i alt	283.799	-50.681	283.799	-50.681	283.799	-50.681	283.799	-50.681
72 Støtte til frivilligt socialt arbejde og øvrige sociale formål	22.939		22.934		22.934		22.934	
Refusion i alt		-636.961		-644.262		-651.407		-659.206
Hovedkonto 5 i alt	4.334.040	-1.142.375	4.337.203	-1.149.676	4.349.122	-1.156.820	4.365.226	-1.164.620
Hovedkonto 6								
42 Politisk organisation	16.326		14.330		17.231		14.755	
45 Administrativ organisation	415.754	-21.037	412.078	-21.037	411.944	-21.037	411.945	-21.042
48 Erhvervsudvikling, turisme og landdistrikter	17.100	-161	14.091	-161	14.091	-161	14.091	-161
52 Lønpuljer	144.665		108.702		107.732		106.289	
Hovedkonto 6 i alt	593.845	-21.198	549.202	-21.198	550.998	-21.198	547.079	-21.203
A. Driftsvirksomhed i alt	7.093.316	-1.515.525	7.056.142	-1.521.478	7.067.501	-1.528.739	7.076.940	-1.535.809
B. Anlægsvirksomhed								
Hovedkonto 0								
22 Jordforsyning	32.432	-30.280	17.814	-30.280	31.060	-30.280	25.270	-30.280
25 Faste ejendomme	15.344	-7.681	27.955	-7.009	23.880	-4.239	23.880	-4.239
32 Fritidsfaciliteter	4.930		1.030					
38 Naturbeskyttelse	3.547		3.547		3.547		3.547	
58 Redningsberedskab	333		333		333		333	
Hovedkonto 0 i alt	56.586	-37.961	50.679	-37.289	58.820	-34.519	53.030	-34.519
Hovedkonto 2								
22 Fælles funktioner	825	-825	825	-825	825	-825	825	-825
28 Kommunale veje	50.901	-1.518	21.089	-1.518	7.958	-1.518	7.958	-1.518
32 Kollektiv trafik	1.538	-774						
Hovedkonto 2 i alt	53.264	-3.117	21.914	-2.343	8.783	-2.343	8.783	-2.343
Hovedkonto 3								
22 Folkeskolen m.m.	44.589		44.590		42.027		42.027	
Hovedkonto 3 i alt	44.589		44.590		42.027		42.027	
Hovedkonto 5								
25 Dagtilbud m.v til børn og unge	11.173		16.174		13.611		13.611	
34 Plejehjem og beskyttede boliger	11.174		11.173		8.610		8.610	
Tilbud til ældre og handicappede i alt	11.174		11.173		8.610		8.610	

1.000 kr.	2015		2016		2017		2018	
	Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter
38 Tilbud til voksne med særlige behov	2.000		2.000					
Hovedkonto 5 i alt	24.346		29.346		22.221		22.221	
Hovedkonto 6								
45 Administrativ organisation	8.587		8.586	-188	7.305		7.305	
Hovedkonto 6 i alt	8.587		8.586	-188	7.305		7.305	
B. Anlægsvirksomhed i alt	187.371	-41.077	155.115	-39.820	139.156	-36.861	133.366	-36.861
P/L-stigninger vedr. hovedkonto 0-6			130.658	-27.615	263.845	-55.828	399.850	-84.809
Hovedkonto 7 og 8								
Renter, tilskud, udligning, skatter m.v.	78.205	-5.807.532	61.468	-5.779.277	60.172	-5.893.844	58.332	-6.008.177
Finansforskydninger og finansiering	91.597	-86.355	70.638	-105.831	42.225	-57.627	28.357	-31.189
Hovedkonto 7 og 8 i alt	169.802	-5.893.887	132.106	-5.885.108	102.397	-5.951.471	86.689	-6.039.366
Balance	7.450.489	-7.450.489	7.474.021	-7.474.021	7.572.899	-7.572.899	7.696.845	-7.696.845

Bevillingsoversigt

Doktorparken

Bevillingsoversigten udgør det egentlige administrations-grundlag for 2015 og har til formål at løse ressourcefordelings- og prioriteringsopgaven. Den er opstillet efter totalbudgetprincippet og indeholder derfor såvel driftsposter som anlægs- og kapitalposter.

Driftsbudgettet består af 16 bevillingsområder og den samlede nettobevilling for hvert bevillingsområde er angivet i bevillingsoversigten samt specificeret i udgifter og indtægter på de enkelte delområder indenfor bevillingen.

På anlægsbudgettet er der på hvert enkelt anlægsprojekt angivet et rådighedsbeløb, som ikke kan anvendes uden byrådets særlige vedtagelse (anlægsbevilling).

På kapitalposterne er bevillingsniveauet fastlagt på grundlag af de enkelte funktioner inden for hovedkonto 7 og 8.

Bevillingsoversigt 2015 - Drift

Bevillingsniveau er markeret

Bevillingsområde	Udgift	Indtægt	Netto
1 Økonomiudvalget	578.950.094	-22.203.522	556.746.572
Administration	562.624.566	-22.203.522	540.421.044
Stabe og forvaltninger	379.383.044	-21.028.249	358.354.795
Redningsberedskab	17.341.754	-1.175.273	16.166.481
Lønpuljer, kompetenceudvikling mv.	34.266.918	0	34.266.918
Udbetaling Danmark	14.232.242	0	14.232.242
Tjenestemandspensioner og præmier	56.940.150	0	56.940.150
Interne forsikringspuljer	19.791.271	0	19.791.271
Lov og cirkulæreprogram	-168.200	0	-168.200
Diverse udgifter og indtægter	3.409.834	0	3.409.834
Budgetaftaler	37.427.553	0	37.427.553
Politisk organisation	16.325.528	0	16.325.528
Fælles formål	322.556	0	322.556
Kommunalbestyrelsesmedlemmer	12.543.245	0	12.543.245
Kommissioner, råd og nævn	1.396.450	0	1.396.450
Valg	2.063.277	0	2.063.277
2 Børn- og skoleudvalget	1.725.807.310	-240.901.331	1.484.905.980
Skole	1.040.333.509	-105.903.692	934.429.817
Fællesudgifter	13.723.953	-81.017	13.642.936
Folkeskoler m.m.	609.018.225	-9.540.562	599.477.663
Befordring af elever	13.805.894	0	13.805.894
Efterskoler og ungdomsskoler	13.540.210	0	13.540.210
Skolefritidsordninger	103.975.722	-55.043.575	48.932.147
Fritidshjem og klubber	27.700.356	-4.481.143	23.219.213
Specialundervisning i regionale tilbud	2.414.134	0	2.414.134
Kommunale specialskoler	130.185.655	-36.721.587	93.464.068
Ungdomsskolevirksomhed	42.253.918	-35.808	42.218.110
Bidrag til privatskoler	83.715.442	0	83.715.442
Børn 0-5 år	483.285.774	-109.720.882	373.564.893
Fælles formål	63.976.302	0	63.976.302
Dagplejen	84.447.300	-21.162.000	63.285.300
Vuggestuer	-3	0	-3
Børnehaver	-2	0	-3
Kombinerede institutioner	309.984.878	-88.558.881	221.425.997
Særlige dagtilbud og klubber	9.617.300	0	9.617.300
Tilskud til private institutioner	15.260.000	0	15.260.000
Familie	202.188.027	-25.276.757	176.911.270
Pædagogisk psykologisk rådgivning	19.894.843	-98.963	19.795.880
Talepædagogisk bistand	2.219.998	0	2.219.998
Forebyggende foranstaltninger	53.750.653	-4.843.453	48.907.200
Anbringelser	115.683.970	-13.968.255	101.715.715
Sikrede institutioner for børn og unge	5.229.277	0	5.229.277
Botilbud for personer med sociale problemer	4.813.286	-3.762.796	1.050.490
Social formål	596.000	-297.996	298.004
Refusion SDE	0	-2.305.294	-2.305.294
3 Beskæftigelsesudvalget	996.754.300	-443.658.746	553.095.554
Arbejdsmarkeds- og uddannelsesparate borgere	658.954.686	-344.396.270	314.558.416
Øvrig beskæftigelsesindsats	81.500.147	-51.514.972	29.985.175
Kontante ydelser	188.320.919	-63.274.935	125.045.984
Fleks- og skånejob	320.402.995	-207.626.327	112.776.668
Seniorjob	29.736.029	-12.114.194	17.621.835
Integrationsindsats	5.010.031	-4.989.675	20.356
Driftsudgifter og mentorordninger	33.984.565	-4.876.167	29.108.398
Forsikrede ledige	337.799.614	-99.262.476	238.537.138
Kontante ydelser	199.005.132	-1.758.487	197.246.645

Bevillingsområde	Udgift	Indtægt	Netto
Beskæftigelsesindsats forsikrede	138.794.482	-97.503.989	41.290.493
4 Socialudvalget	1.803.213.576	-367.134.075	1.436.079.501
Forebyggende foranstaltninger og anbringelser, børn og unge	125.804.706	-48.303.320	77.501.386
Særlige dagtilbud og klubber	-1.572.632	-840.355	-2.412.987
Døgninstitutioner og opholdssteder	51.693.604	-37.011.339	14.682.265
Plejefamilier/opholdssteder handicap	19.356.377	-20.665	19.335.712
Forebyggende foranstaltninger handicap	18.739.628	0	18.739.628
Særligt tilrettelagt ungdomssuddannelse	17.343.631	0	17.343.631
Sociale formål	20.244.098	-10.430.961	9.813.137
Tilbud til voksne med særlige behov	506.337.118	-94.998.660	411.338.458
BPA Handicaphjælper	27.335.971	-1.043.033	26.292.938
Udlejningsboliger/ældreboliger	975.139	-6.116.184	-5.141.045
Voksen Bo	298.481.733	-46.567.030	251.914.703
Midlertidige botilbud	14.920.965	-14.947.481	-26.516
Bostøtte	33.709.499	-409.193	33.300.306
Kontaktperson og ledsageordning	8.326.937	-154.790	8.172.147
Aktivitets- og samværstilbud	81.253.958	-20.882.128	60.371.830
Kompenserende specialundervisning	8.219.334	-1.423.200	6.796.134
Sociale formål	3.894.500	-1.947.250	1.947.250
Alkoholbehandling og behandlingshjem	5.948.277	-180.386	5.767.891
Behandling af stofmisbrugere	15.557.399	-360.872	15.196.527
Øvrige udgifter	2.248.441	0	2.248.441
Øvrige sociale formål	5.464.965	-967.113	4.497.852
Kontante ydelser og foranstaltninger vedr. ikke arbejdsmarkedsparete borgere	1.171.071.752	-223.832.095	947.239.657
Kontante ydelser	315.809.207	-114.026.558	201.782.649
Sygedagpenge	230.159.724	-72.828.432	157.331.292
Førtidspensioner og personlige tillæg	485.283.169	-13.703.424	471.579.745
Integrationsindsats	22.754.475	-20.490.691	2.263.784
Driftsudgifter og mentorordninger	22.322.654	-2.783.024	19.539.630
Øvrig beskæftigelsesindsats	1.400.000	0	1.400.000
Boligydelse og boligsikring	88.696.693	34	88.696.727
Andre sundhedsudgifter	4.645.830	0	4.645.830
5 Miljø- og teknikudvalget	383.103.022	-202.070.010	181.033.012
Miljø og teknik, skattefinansieret virksomhed	257.574.524	-77.371.792	180.202.732
Natur og miljø	23.861.478	-2.254.729	21.606.749
Veje og bygninger	209.116.381	-47.495.717	161.620.664
Sekretariat, Plan og Klima	13.943.086	-14.506.653	-563.567
Driftsafdelingen	10.653.579	-13.114.693	-2.461.114
Miljø og teknik, forsyningsvirksomhed	125.528.498	-124.698.218	830.280
Affald	3.367.805	-3.576.072	-208.267
Varme	122.160.693	-121.122.146	1.038.547
6 Kultur- og fritidsudvalget	200.813.558	-34.724.134	166.089.424
Kultur og fritid	200.813.558	-34.724.134	166.089.424
1.1 Aftaleenheder	102.114.204	-26.535.236	75.578.968
1.2 Tilskud til selvejende institutioner	18.465.116	-3.081.418	15.383.698
1.3 Fritid og idræt	75.180.759	-4.936.990	70.243.769
1.4 Kultur	5.053.479	-170.490	4.882.989
7 Sundheds- og ældreudvalget	1.387.599.479	-204.833.624	1.182.765.855
Sundhedsområdet	440.346.281	-490.995	439.855.286
Vederlagsfri fysioterapi	19.412.681	0	19.412.681
Rehabilitering	19.241.825	0	19.241.825
Sundhedsfremme og forebyggelse	12.125.032	-220.318	11.904.714
Sundhedsplejen	14.150.774	0	14.150.774

Bevillingsområde	Udgift	Indtægt	Netto
Tandplejen	30.378.053	-270.677	30.107.376
Andre sundhedsudgifter	12.124.323	0	12.124.323
Aktivitetsbestemt medfinansiering	332.913.593	0	332.913.593
Tilbud til ældre	947.253.198	-204.342.629	742.910.569
Ældreboliger	42.781.247	-76.228.213	-33.446.966
Pleje, omsorg, genoptræning mv.	838.097.487	-121.165.770	716.931.717
Hjælpe midler og rådgivning	62.260.566	-6.948.646	55.311.920
Plejevederlag	4.113.898	0	4.113.898
8 Erhvervs- og landdistriktsudvalget	17.074.420	0	17.074.420
Erhvervsservice og iværksætteri	17.074.420	0	17.074.420
Erhvervsservice og iværksætteri	14.360.874	0	14.360.874
Turisme	2.713.546	0	2.713.546
Total (drift)	7.093.315.759	-1.515.525.442	5.577.790.318

Bevillingsoversigt 2015 - Anlæg

Bevillingsniveauet er på de enkelte projekter

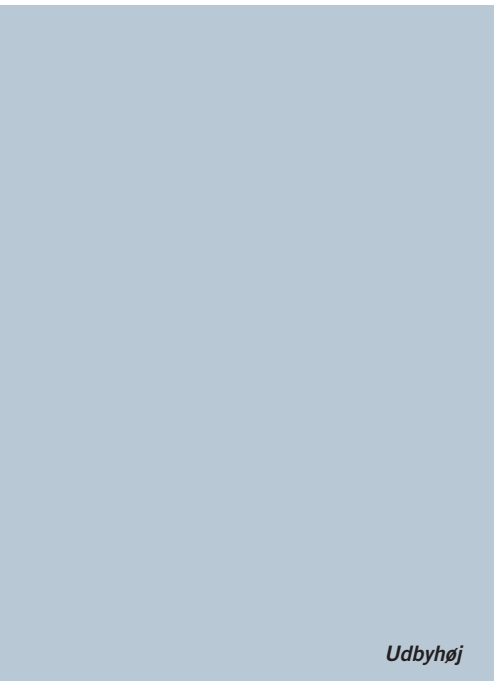
Projekt	Udgift	Indtægt	Netto
Økonomiudvalget	19.509.691	-35.896.102	-16.386.411
<i>Skattefinansieret anlæg</i>	<i>10.998.692</i>	<i>-5.616.102</i>	<i>3.136.528</i>
Pulje til indsats mod dårlige boliger	5.540.002	-3.293.940	2.246.062
Strømmen 11-15 mv., salg	0	-2.322.162	-2.322.162
Etablering af brandhaner	332.970	0	332.970
Bro over Randers Fjord	5.125.720	0	5.125.720
<i>Jordforsyning</i>	<i>8.510.999</i>	<i>-30.280.000</i>	<i>-21.769.001</i>
Salg af grunde, boligformål, ramme	249.999	-12.100.000	-11.850.001
Lindholt, Romalt, lp 351, salg af grunde	0	-3.040.000	-3.040.000
Tjærbyvang, lp 506, salg af grunde	0	-3.040.000	-3.040.000
Salg af grunde, erhvervsformål, ramme	250.000	-12.100.000	-11.850.000
Køb af jord, ramme	7.000.000	0	7.000.000
Århusvej, nedrivning af ejendomme	1.011.000	0	1.011.000
Børn- og skoleudvalget	31.160.947	0	31.160.947
<i>Skattefinansieret anlæg</i>	<i>31.160.947</i>	<i>0</i>	<i>31.160.947</i>
Udbygning af folkeskoler	31.160.947	0	31.160.947
Socialudvalget	2.000.000	0	2.000.000
<i>Skattefinansieret anlæg</i>	<i>2.000.000</i>	<i>0</i>	<i>2.000.000</i>
Psykatriens hus	2.000.000	0	2.000.000
Miljø- og teknikudvalget	127.515.412	-5.181.070	122.334.342
<i>Skattefinansieret anlæg</i>	<i>103.594.412</i>	<i>-5.181.070</i>	<i>98.413.342</i>
Byfornyelsesprojekter, pulje	1.025.144	-516.376	508.768
Svaneapoteket, byfornyelse	3.075.432	-1.548.108	1.527.324
Bygningsvedligehold	23.667.359	0	23.667.359
Energibesparende foranstaltninger	10.890.137	0	10.890.137
Solcelleenergi	10.251.440	0	10.251.440
Naturforvaltningsprojekter	3.546.635	0	3.546.635
Diverse vejprojekter, ramme	3.112.765	0	3.112.765
Sikre skoleveje, ramme	3.065.504	0	3.065.504
Anlægs af cykelstier, ramme	778.540	0	778.540
Private vejes istandsættelse	825.290	-824.978	312
Tre bydele uden støjgener	1.712.273	-1.517.554	194.719
Gadebelysning, handleplan	23.406.177	0	23.406.177
Cykelsti ml O. Hornbæk og Tånum	500.000	0	500.000
Cykelsti ml Nørbæk og Fårup	800.000	0	800.000
Udbyhøj færge, dokning	1.537.716	-774.054	763.662
Thors Bakke, afledt effekt	12.000.000	0	12.000.000
Blå Bro	400.000	0	400.000
Byen til vandet	3.000.000	0	3.000.000
<i>Jordforsyning</i>	<i>23.921.000</i>	<i>0</i>	<i>23.921.000</i>
Byggemodning, boligformål, ramme	5.000.000	0	5.000.000
Mgl. arbejder i afsluttede udstykninger	400.000	0	400.000
Æblehaven i Asferg	620.000	0	620.000
Drastrup, lp 531, byggemodning	5.210.000	0	5.210.000
Munkdrup, lp 600	4.064.000	0	4.064.000
Byggemodning, erhvervsformål, ramme	3.500.000	0	3.500.000
Arkæologiske prøvegravninger	500.000	0	500.000
LP 516, Virkevangen, ramme	4.627.000	0	4.627.000
Kultur- og fritidsudvalget	7.185.339	0	7.185.339
<i>Skattefinansieret anlæg</i>	<i>7.185.339</i>	<i>0</i>	<i>7.185.339</i>
Breddeidrættens faciliteter	2.255.139	0	2.255.139
Doktorparken, legeplads	400.000	0	400.000
Anlægspulje til idrætsformål	1.030.200	0	1.030.200
Hornbæk idrætsfaciliteter	3.500.000	0	3.500.000
Total (anlæg)	187.371.389	-41.077.172	146.294.217

Bevillingsoversigt 2015 Finansiering

Bevillingsniveauet er markeret

	Udgifter	Indtægter	Netto
7 Renter, tilskud, udligning, skatter m.v.	76.205.200	-5.805.532.100	-5.729.326.900
Renteindtægter	0	-4.557.100	-4.557.100
Indskud i pengeinstitutter m.v.	0	-3.600.000	-3.600.000
Tilgodehavender i betalingskontrol	0	-500.000	-500.000
Andre tilgodehavender vedrørende hovedkonto 0-8	0	-10.000	-10.000
<i>Renter af langfristede tilgodehavender</i>	0		
Pantebreve	0	-15.000	-15.000
Udlån til beboerindskud	0	-75.000	-75.000
Andre langfristede udlån og tilgodehavender	0	-357.100	-357.100
Renteudgifter	46.714.200	0	46.714.200
<i>Renter af kortfristet gæld i øvrigt</i>			
Anden kortfristet gæld med indenlandsk betalingsmodtager	0	0	0
<i>Renter af langfristet gæld</i>			
Selvejende institutioner med overenskomst	50.000	0	50.000
Realkredit	703.300	0	703.300
Kommunekreditforeningen	45.605.900	0	45.605.900
Pengeinstitutter	355.000	0	355.000
Tilskud og udligning	26.388.000	-1.842.392.000	-1.816.004.000
Udligning og generelle tilskud	14.100.000	-1.580.736.000	-1.566.636.000
Udligning og tilskud vedrørende udlændinge	0	23.904.000	23.904.000
Kommunale bidrag til regionerne	12.288.000	0	12.288.000
Særlige tilskud	0	-285.560.000	-285.560.000
Skatter	3.103.000	-3.958.583.000	-3.955.480.000
Kommunal indkomstskat	3.103.000	-3.605.163.000	-3.602.060.000
Selskabsskat	0	-52.050.000	-52.050.000
Anden skat på lignet visse indkomster	0	-1.838.000	-1.838.000
Grundskyld	0	-267.902.000	-267.902.000
Anden skat på fast ejendom	0	-31.630.000	-31.630.000
8 Balanceforskydninger	75.728.665	-76.086.300	-357.635
Forskydninger i likvide aktiver	-10.268.435	0	-10.268.435
Kontante beholdninger	-10.268.435	0	-10.268.435
Opsparede midler	0	0	0
Forskydninger i langfristede tilgodehavender	13.750.000	0	13.750.000
Pantebreve	-250.000	0	-250.000
Indskud i landsbyggefonden m.v.	11.000.000	0	11.000.000
Andre langfristede udlån og tilgodehavender	3.000.000	0	3.000.000
Forskydninger i kortfristet gæld i øvrigt	-10.840.000	13.700	-10.826.300
Kirkelige skatter og afgifter	0	13.700	13.700
Mellemregningskonto	-10.840.000	0	-10.840.000
Forskydninger i langfristet gæld	83.087.100	-76.100.000	6.987.100
Selvejende institutioner med overenskomst	752.000	0	752.000
Stat og hypotekbank	0	0	0
Kommunekreditforeningen	56.788.600	-76.100.000	-19.311.400
Pengeinstitutter	2.560.100	0	2.560.100
Langfristet gæld vedrørende ældreboliger	22.986.400	0	22.986.400
Total (finansiering)	151.933.865	-5.881.618.400	-5.729.684.535

Tværgående artsoversigt

Udbyhøj

Den tværgående artsoversigt viser sammensætningen af kommunens ressourceforbrug.

Oversigten omfatter totalbudgettets udgifter og indtægter opdelt på grundlag af den autoriserede artsinddeling.

Oversigten er desuden opdelt på drift og anlæg.

Artsoversigt 2015

	Udgifter	Indtægter	Netto
Drift total	7.093.315.759	-1.515.525.442	5.577.790.318
Lønninger	2.768.388.684	0	0
1. Løn mv.	2.768.388.684	0	
Varekøb	275.960.195	0	0
2.2 Fødevarer	43.529.697	0	
2.3 Brændsel og drivmidler	73.550.654	0	
2.7 Anskaffelser	3.594.511	0	
2.9 Øvrige varekøb	155.285.332	0	
Tjenesteydelser	1.850.633.426	0	1.850.633.426
4.0 Tjenesteydelser uden moms	485.376.927	0	485.376.927
4.5 Entreprenør- og håndværkerydelser	73.558.012	0	73.558.012
4.6 Betalinger til staten	327.789.065	0	327.789.065
4.7 Betalinger til kommuner	193.493.746	0	193.493.746
4.8 Betalinger til regioner	446.903.544	0	446.903.544
4.9 Øvrige tjenesteydelser mv.	323.512.132	0	323.512.132
Tilskud og overførsler	2.198.123.454	0	2.198.123.454
5.1 Tjenestemandspensioner	31.044.333	0	31.044.333
5.2 Overført til personer	1.947.663.505	0	1.947.663.505
5.9 Øvrige tilskud og overførsler	219.415.617	0	219.415.617
Finansudgifter	210.000	0	210.000
6. Finansudgifter	210.000	0	210.000
Indtægter	0	-853.693.168	-853.693.168
7.1 Egne huslejeindtægter	0	-87.127.525	-87.127.525
7.2 Salg af produkter og ydelser	0	-314.160.966	-314.160.966
7.6 Betalinger fra staten	0	-14.027.651	-14.027.651
7.7 Betalinger fra kommuner	0	-201.850.140	-201.850.140
7.8 Betalinger fra regioner	0	0	0
7.9 Øvrige indtægter	0	-236.526.886	-236.526.886
Finansindtægter	0	-661.832.274	-661.832.274
8. Finansindtægter	0	-649.499	-649.499
8.6 Statstilskud	0	-661.182.775	-661.182.775
Anlæg total	187.371.389	-41.077.172	146.294.217
Varekøb	12.540.002	0	12.540.002
2.5 Køb af jord og bygninger inkl moms	7.000.000	0	7.000.000
2.6 Køb af jord og bygninger eks moms	5.540.002	0	5.540.002
Tjenesteydelser	171.546.048	0	171.546.048
4.0 Tjenesteydelser uden moms	500.000	0	500.000
4.5 Entreprenør- og håndværkerydelser	167.546.049	0	167.546.049
4.9 Øvrige tjenesteydelser mv.	3.499.999	0	3.499.999
Tilskud og overførsler	3.285.339	0	3.285.339
5.9 Øvrige tilskud og overførsler	3.285.339	0	3.285.339
Indtægter	0	-41.077.172	-41.077.172
7.2 Salg af produkter og ydelser	0	-824.978	-824.978
7.6 Betalinger fra staten	0	-5.358.424	-5.358.424
7.7 Betalinger fra kommuner	0	-774.054	-774.054
7.9 Øvrige indtægter	0	-34.119.716	-34.119.716
Finansiering total	157.533.865	-5.881.618.400	-5.724.084.535
Finansudgifter	157.533.865	0	157.533.865
6. Finansudgifter	157.533.865	0	157.533.865
Finansindtægter	0	-5.881.618.400	-5.881.618.400
8. Finansindtægter	0	-5.338.766.400	-5.338.766.400
8.6 Statstilskud	0	-542.852.000	-542.852.000
Artsoversigt Total	7.438.221.013	-7.438.221.014	0

Investeringsoversigt

Paderup Mose

I den flerårige investeringsoversigt er opført rådighedsbeløb for de kommende års anlægsarbejder.

De enkelte budgetårs rådighedsbeløb kan først anvendes, når byrådet har givet særlig anlægsbevilling.

Rådighedsbeløb, der ikke anvendes inden for budgetåret, bortfalder ved regnskabsårets udløb.

Rådighedsbeløb og anlægsbevillinger er ekskl. moms, dog undtagen ældreboliger.

Investeringsoversigten 2015-2018

Anlægsbudgettet total - fordelt på områder

2015-priser	Rådighedsbeløb 1.000 kr.				
	2015	2016	2017	2018	I alt
Anlægsudgifter netto	146.296	115.296	102.295	96.505	460.392
Heraf udgifter	187.373	155.116	139.156	133.366	615.011
Heraf indtægter	-41.077	-39.820	-36.861	-36.861	-154.619
Skattefinansieret anlæg	144.144	127.762	101.515	101.515	474.936
<i>Udgifter</i>	154.941	137.302	108.096	108.096	508.435
<i>Indtægter</i>	-10.797	-9.540	-6.581	-6.581	-32.976
Jordforsyning	2.152	-12.466	780	-5.010	-14.544
<i>Udgifter</i>	32.432	17.814	31.060	25.270	106.576
<i>Indtægter</i>	-30.280	-30.280	-30.280	-30.280	-121.120
Ældreboliger	0	0	0	0	0
Forsyningsvirksomhed	0	0	0	0	0

Skattefinansieret anlæg

2015-priser	Rådighedsbeløb 1.000 kr.				
	2015	2016	2017	2018	I alt
Anlægsudgifter netto	144.144	127.762	101.515	101.515	474.936
Heraf udgifter	154.941	137.302	108.096	108.096	508.435
Heraf indtægter	-10.797	-9.540	-6.581	-6.581	-33.499
Økonomiudvalget	10.999	4.203	1.410	1.410	18.022
	-5.616	-3.482	-523	-523	-10.144
Børn- og skoleudvalget	31.161	36.161	36.161	36.161	139.644
Socialudvalget	2.000	2.000			4.000
Miljø- og teknikudvalget	103.596	91.653	68.270	68.270	331.789
	-5.181	-6.058	-6.058	-6.058	-23.355
Kultur- og fritidsudvalget	7.185	3.285	2.255	2.255	14.980

Jordforsyning

2015-priser	Rådighedsbeløb 1.000 kr.				
	2015	2016	2017	2018	I alt
Anlægsudgifter netto	2.152	-12.466	780	-5.010	-14.544
Heraf udgifter	32.432	17.814	31.060	25.270	106.576
Heraf indtægter	-30.280	-30.280	-30.280	-30.280	-121.120
Økonomiudvalget	8.511	7.500	7.500	7.500	31.011
	-30.280	-30.280	-30.280	-30.280	-121.120
Miljø- og teknikudvalget	23.921	10.314	23.560	17.770	75.565
Finansiering					
Afdrag på lån	3.700	3.800	3.900	4.000	15.400
Renter	800	700	600	500	2.600
Finansiering i alt	4.500	4.500	4.500	4.500	18.000
Jordforsyning netto	6.652	-7.966	5.280	-510	3.456

Investeringsoversigten 2015-2018

Skattefinansieret anlæg

9. oktober 2014

2015-priser	Dato (seneste)	Anlægs- bevilling	1.000 kr.				
			2015	2016	2017	2018	I alt
Skattefinansieret anlæg i alt			144.144	127.762	101.515	101.515	470.936
Økonomiudvalget		1.829	5.383	721	887	887	7.878
Faste ejendomme		5.540	5.540	3.870	1.077	1.077	10.487
		-3.294	-5.616	-3.294	-523	-523	-9.433
Pulje - dårlige boliger, udgifter	09.10.14	5.540	5.540	3.870	1.077	1.077	11.564
Pulje - dårlige boliger, indtægter	09.10.14	-3.294	-3.294	-3.294	-523	-523	-7.634
Strømmen 11-15 mv.			-2.322				-2.322
Redningsberedskab		333	333	333	333	333	999
Etablering af brandhaner	09.10.14	333	333	333	333	333	1.332
Transport og infrastruktur		0	5.126	0	0		5.126
Bro over Randers Fjord			5.126				5.126
Administration		0	0	0	0		0
		-750	0	-188	0		-188
Salg af fibernet i gl. Nørhald kommune	14.03.11	-750		-188			-188
Børn- og skoleudvalget		0	31.161	36.161	36.161	36.161	139.644
Følkeskoler		0	31.161	31.161	31.161	31.161	124.644
Udbygning af folkeskoler			31.161	31.161	31.161	31.161	124.644
Daginstitutioner		0	0	5.000	5.000	5.000	15.000
Ny daginstitution distrikt Midt				5.000	5.000	5.000	15.000
Socialudvalget		0	2.000	2.000	0	0	4.000
Tilbud til voksne med særlige behov		0	2.000	2.000	0	0	4.000
Psykatriens hus			2.000	2.000	0	0	4.000
Miljø- og teknikudvalget		142.584	98.415	85.595	62.212	62.212	308.434
Faste ejendomme		44.358	48.910	63.191	52.939	52.939	217.979
		-4.900	-2.064	-3.715	-3.715	-3.715	-13.209
Byfornyelsesprojekter, pulje			1.025	7.381	7.381	7.381	23.168
Byfornyelsesprojekter, pulje			-516	-3.715	-3.715	-3.715	-11.661
Svaneapotektet, byfornyelse	17.12.12	9.800	3.075				3.075
Svaneapotektet, byfornyelse	17.12.12	-4.900	-1.548				-1.548
Bygningsvedligehold	09.10.14	23.668	23.668	34.558	34.558	34.558	127.342

2015-priser	Dato (seneste)	Anlægs- bevilling	1.000 kr.				
			2015	2016	2017	2018	I alt
Energibesparende foranstaltninger	09.10.14	10.890	10.890	11.000	11.000	11.000	43.890
Solcelleenergi			10.252	10.252			20.504
Natur og fritid		3.547	3.547	3.547	3.547	3.547	10.641
		0	0	0	0	0	0
Naturforvaltningsprojekter	09.10.14	3.547	3.547	3.547	3.547	3.547	14.188
Kommunale veje		101.922	46.601	21.915	8.784	8.784	86.084
		-2.343	-2.343	-2.343	-2.343	-2.343	-9.372
Diverse vejprojekter			3.113	3.113	3.113	3.113	12.452
Sikre skoleveje, ramme			3.066	3.066	1.066	1.066	8.264
Anlæg af cykelstier, ramme			779	1.068	1.068	1.068	3.983
Cykelsti langs Gl. Viborgvej			500				500
Cykelsti ml. Nørbæk og Fårup			800				800
Private vejes istandsættelse	09.10.14	825	825	825	825	825	3.300
Private vejes istandsættelse	09.10.14	-825	-825	-825	-825	-825	-3.300
Tre bydele uden støjgener	09.10.14	1.712	1.712	1.712	1.712	1.712	6.848
Tre bydele uden støjgener	09.10.14	-1.518	-1.518	-1.518	-1.518	-1.518	-6.072
Gadebelysning, handleplan	23.04.12	99.385	23.406	5.131			28.537
Thors Bakke, afledt effekt			12.000	6.000			18.000
Blå Bro			400	1.000	1.000	1.000	3.400
Kollektiv trafik		0	1.538	0	0	0	1.538
		0	-774	0	0	0	-774
Udbyhøj færge, dokning			1.538				1.538
Udbyhøj færge, dokning			-774				-774
Sekretariat og forvaltninger		0	3.000	3.000	3.000	3.000	9.000
Byen til vandet			3.000	3.000	3.000	3.000	12.000
Kultur- og fritidsudvalget		1.030	7.185	3.285	2.255	2.255	14.980
Idrætsfaciliteter for børn		0	2.255	2.255	2.255	2.255	6.765
Breddeidrættens faciliteter			2.255	2.255	2.255	2.255	9.020
Andre fritidsfaciliteter		0	400	0	0	0	400
Doktorparken, legeplads			400				400
Stadion, idrætsanlæg og svømmehaller		1.030	4.530	1.030	0	0	5.560
Anlægspulje til idrætsformål	09.10.14	1.030	1.030	1.030			2.060
Hornbæk idrætsfaciliteter			3.500				3.500

Investeringsoversigten 2015-2018

Jordforsyning

9. oktober 2014

2015-priser	Dato (seneste)	Anlægs- bevilling	1.000 kr.				
			2015	2016	2017	2018	I alt
Jordforsyning i alt			2.152	-12.466	780	-5.010	-14.544
Økonomiudvalget		-97.501	-21.769	-22.780	-22.780	-22.780	-90.109
Boligformål		1.393	250	250	250	250	750
		-98.894	-18.180	-18.180	-18.180	-18.180	-54.540
Salg af grunde, ramme			-12.100	-12.100	-12.100	-12.100	-48.400
Salg af grunde, ramme, omk.			250	250	250	250	1.000
Lindholt, Romalt, lp 351	27.10.08	1.000					0
Lindholt, Romalt, lp 351	27.10.08	-47.550	-3.040	-3.040	-3.040	-3.040	-12.160
Tjærbyvang, lp 506	20.06.11	393					0
Tjærbyvang, lp 506	14.12.09	-51.344	-3.040	-3.040	-3.040	-3.040	-12.160
Erhvervsformål		0	250	250	250	250	750
		0	-12.100	-12.100	-12.100	-12.100	-36.300
Salg af grunde, ramme			-12.100	-12.100	-12.100	-12.100	-48.400
Salg af grunde, ramme, omk.			250	250	250	250	1.000
Ubestemte formål		0	8.011	7.000	7.000	7.000	22.011
Køb af jord, ramme			7.000	7.000	7.000	7.000	28.000
Århusvej, nedrivning			1.011				1.011
Miljø- og teknikudvalget		25.094	23.921	10.314	23.560	17.770	75.565
<i>Byggemodning</i>							
Boligformål		12.594	15.294	6.314	20.060	14.270	55.938
Byggemodning, ramme			5.000	5.000	4.100	5.000	19.100
Mgl. arbejder i afsluttede udstykn.	09.10.14	400	400	400	400	400	1.600
Æblehaven i Asferg			620				620
Drastrup, etape 2, foreløbig ramme					5.000		5.000
Munkdrup, foreløbig ramme					8.000		8.000
Drastrup, lp 531			5.210		1.900		7.110
Høgshøj, Spentrup, lp 535				914		6.000	6.914
LP 77 Basager						2.870	2.870
LP 364, Løvsangervej, Ø. Bjerregrav					660		660
Munkdrup, lp 600	16.12.13	12.194	4.064				4.064
Erhvervsformål		12.500	8.627	4.000	3.500	3.500	14.000
Byggemodning, ramme			3.500	3.500	3.500	3.500	14.000
Arkæologiske prøvegravninger	09.10.14	500	500	500			1.000
LP 516, Virkevangen, ramme	13.12.10	12.000	4.627				4.627

Takstoversigt

Toldbodgade

Takstoversigten viser takster, som borgerne skal betale for de forskellige kommunale ydelser mv.

Oversigten viser de væsentligste takster, der er indarbejdet i budgettet for 2015.

En udførlig takstoversigt kan ses på kommunens hjemmeside eller fås ved henvendelse i budgetkontoret.

Takstoversigt

Borgerservice		Takst for 2014	Takst for 2015
Diverse takster			
Rykkergebyrer			
Fordringer med udpantningsret	Restancer under 500 kr., 1. rykker	100,00	250,00
	Restancer under 500 kr., efterflg. rykkere	250,00	250,00
	Restancer over 500 kr.	250,00	250,00
Fordringer uden udpantningsret	Rykkergebyr	100,00	100,00
Folkeregisterattester	Ny adresseattest	52,00	75,00
Sundhedskort	Gebyr for udskiftning	185,00	190,00
Legitimationskort	Til unge over 16 år, pr. stk.	150,00	150,00

Takstoversigt

Børn og skoleudvalget		Takst for 2014	Takst for 2015
Dagpleje, daginstitutioner, fritidshjem, klubber og væresteder			
Taksterne for dagpleje, vuggestuer, børnehaver og integrerede institutioner er udregnet ud fra 12 måneders betaling. Taksterne udgør 25 % af driftsudgifterne.			
Dagpleje			
0-2 år, heldagsplads		2.178,00	2.276,00
Vuggestuer, integrerede institutioner og børnehaver			
0-2 år, heldagsplads/45 timers modul		2.102,00	2.182,00
0-2 år, 35 timers modul		1.682,00	1.746,00
0-2 år, i institutioner med modulordning kan købes ekstra 6 timer ugentlig		280,00	291,00
3 år- børnehaveklasse, heldagsplads/45 timers modul - uden madordning		1.398,00	1.453,00
3 år- børnehaveklasse, heldagsplads, ,35 timers modul - uden madordning		1.119,00	1.162,00
3 år- børnehaveklasse, halvdagsplads		1.007,00	1.046,00
3 år- børnehaveklasse, i institutioner med modulordning kan købes ekstra 6 timer ugentlig		186,00	194,00
Frokostordning		499,00	509,00
Fritidshjem, klubber og juniorklubber			
Søskenderabat: Fuld takst for dyreste plads, derefter 50 % af taksten for øvrige pladser. Taksterne er udregnet ud fra 11 måneders betaling. Taksterne udgør 30 % af driftsudgifterne.			
Fritidshjem:	Uanset alder, heldagsplads	1.112,00	1.119,00
Fritidsklub (Fiskergården):	1. - 3. klasse	822,00	688,00
Fritids- og juniorklub:	4. - 7. klasse	411,00	344,00
KFUM's Fritidsgård Solgården:	Kontingent pr. måned	15,00	15,00
	Gæstebetaling pr. fremmøde	5,00	5,00
Aftenåbne ungdomsklubber:	Pr. medlem årligt	0,00	0,00

Takstoversigt

Børn og skoleudvalget		Takst for 2014	Takst for 2015
Folkeskoler			
Skolefritidsordning			
Taksterne er udregnet ud fra 11 måneders betaling.			
Heldagstilbud		1.731,00	1.765,00
Morgentilbud		538,00	549,00
Morgen og ferietilbud		829,00	947,00
Juniorklub		635,00	486,00
Ungdomsskoler			
Knallertbeviser		440,00	450,00
Klubkontingent	Pr. medlem årligt	0,00	0,00
Udlejning af haller og lokaler		Skoleår 14/15	Skoleår 15/16
	Svømmehal pr. time	723,00	737,00
	Svømmesal pr. time	400,00	408,00
	Sportshal pr. time	400,00	408,00
	Sportssal, festsal, aula pr. time	265,00	270,00
	Gymnastiksal pr. time	161,00	164,00
	Faglokale pr. time	132,00	135,00
	Klasselokale pr. time	79,00	81,00

Takstoversigt

Miljø og teknikudvalget		Takst for 2014	Takst for 2015
Skove (incl. moms)			
Salg af brænde	Sanke og selvskovning	150,00	150,00
	Nål (stakket ved vej)	250,00	250,00
	Løv - hårdt træ (stakket ved vej)	350,00	350,00
Kirkegårde (ekskl. moms)			
Gravkastning mv.	Kistegrav	6.398,05	5.898,00
<i>På fredage fra kl 13 og på lørdage forhøjes taksterne med 50 % for kistegrave og med 100 % for urnegrave.</i>	Urnenedsættelse u/følge	918,86	795,00
	Urnenedsættelse m/kapelbetjent m/følge	1.340,34	1.195,00
	<i>Udenbys borgere:</i>		
	Erhvervelse af gravsted	4.535,40	4.716,00
Udsmykning af grave	Kistegrav	304,78	388,00
Kremering og kapel	Voksne	3.368,41	2.973,00
<i>På fredage fra kl 13 og på lørdage forhøjes taksterne med 50 %.</i>	Børn under 12 år	1.683,64	1.484,00
	Leje af sidekapel / fremvisning	447,54	483,00
	Leje af kapel m/kapelbetjent	1.101,28	1.195,00
Forsendelse af urne	Forsendelse af urne	455,47	491,00
Nordre Kirkegård	Urnemindeplæne, engangstakst for en fredningsperiode (10 år)	2.876,61	2.876,61
	Kistemindeplæne, engangstakst for en fredningsperiode (20 år)	11.226,39	11.226,39
Østre Kirkegård	Urnegravsted, sten i græs, renholdelse, engangstakst for en fredningsperiode (10 år)	2.876,61	2.876,61
	Kistegravsted, sten i græs, renholdelse, 1 gravplads, engangstakst for en fredningsperiode (20 år)	10.449,47	11.226,39
	2 gravpladser, engangstakst for en fredningsperiode (20 år)	12.665,67	14.593,80
Fornyelse/sløjfning	Fornyelse af kistegravsted 5 år (pr. tillægsår 165,-)	515,52	815,52
	Fornyelse af urnegravsted 5 år (pr. tillægsår 105,-)	515,52	515,52
	Sløjfning af plade i græs	320,64	320,64
	Sløjfning, alm. gravsted	628,82	628,82
	Sløjfning af kistegravsted før fredningsperiodens udløb (pr.nr.)	154,50	195,00
Renholdelse af urnegravsteder i 10 år	Almindelig (1 m ²)	6.650,62	6.650,62
	Gravsted i litra TE+TF+TG+VA+VB (skov)	2.876,61	2.876,61
	Gravsted i litra UÆ+TA+UY+ES	2.876,61	2.876,61

Takstoversigt

Miljø og teknikudvalget		Takst for 2014	Takst for 2015
Renholdelse af gravsteder inkl. hækklipning (ekskl. moms)	1 gravplads pr. år	918,86	918,86
	2 gravpladser pr. år	1.733,49	1.733,49
	3 gravpladser pr. år	2.296,59	2.396,59
	4 gravpladser pr. år	2.900,48	2.900,48
	Pr. efterfølgende gravplads pr. år	458,87	458,87
<i>Renholdelse foregår med 2 til 3 ugers intervaller og omfatter endvidere: Fjernelse af gammel granafdækning, beskæring af planter, der gror ind over monumentet samt fjernelse af visne blomster.</i>			
<i>For renholdelse hver uge betales 50 % ekstra.</i>			
Rottebekæmpelse			
<i>Randers:</i>			
	Ejendomsskattekontoret udregner satsen ud fra budgetterede indtægter.		
	Promille af ejendomsværdi	0,0194	0,0211
<i>Bek. Nr. 611 af 23.6.2001, § 16</i>			
	Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at der skal opkræves gebyr til dækning af omkostninger ved den kommunale rottebekæmpelse.		
<i>Stk. 2</i>	Gebyret pålægges samtlige faste ejendomme i kommunen og opkræves som en del af ejendomsværdien.		
<i>Stk. 3</i>	Kommunalbestyrelsen fastsætter for hvert regnskabsår de nærmere bestemmelser om gebyrets størrelse.		
<i>Stk. 4</i>	Gebyret kan opkræves sammen med de kommunale ejendomsskatter. Kommunalbestyrelsen kan ikke meddele dispensation for betaling af gebyret.		
Trafik og infrastruktur			
Parkeringsafgift			
	Parkering i selve bykernen pr. time	10,50	10,50
	Parkering i den øvrige afgiftsbelagte del af bycentret, pr. time	8,50	8,50
	P-kælder Thors Bakke, årskort incl. moms	5.000,00	5.000,00
Gadefejning			
	Pr. facademeter + moms	130,00	130,00
Opstilling af stillads, lift, kran, container mv.			
	pr. m2/dag	5,00	5,00
Udeservering			
	Faste arealer pr. m2/år	0,00	0,00
<i>I Randers Ugen afregnes for 6 hverdage samt 3 weekenddage</i>	Randers Ugen, hverdage pr. m2	6,75	6,75
	Randers Ugen, weekend pr. m2	8,75	8,75

Takstoversigt

Miljø og teknikudvalget		Takst for 2014	Takst for 2015
Mobil udeservering	Dagskort	100,00	100,00
	Ugekort	250,00	250,00
	Månedskort	500,00	500,00
	Årskort	2.500,00	2.500,00
Stadepladser	3 mtr./kalenderår	250,00	250,00
	6 mtr./kalenderår	500,00	500,00
Busdrift			
<i>Bybusser</i>			
<i>Bybusnettet (linje 1 -11) omfatter 2 zoner</i>			
	Kontantbillet, voksne	20,00	20,00
	Kontantbillet, børn (4-15 inkl.)	10,00	10,00
	Kontantbillet, pensionister	20,00	20,00
	Klippekort (10 klip) voksne	140,00	140,00
	Klippekort (10 klip) børn	85,00	85,00
	Klippekort (10 klip) pensionister	140,00	140,00
<i>Abonnementskort, deltidskort og skolekort kan udstedes i et vilkårligt antal dage mellem 21 og 360</i>	Abonnementskort, voksne, 30 dage	365,00	365,00
	Abonnementskort, børn, 30 dage	270,00	270,00
	Skolekort, børn, 30 dage	225,00	225,00
	Abonnementskort, pensionister, årsgebyr	300,00	300,00
Færgedrift			
<i>Randers Fjords færgefart</i>			
	Person (børn under 7 år gratis)	15,00	15,00
	Person - returbillet	20,00	20,00
	Person med cykel/Knallert	20,00	20,00
	MC mv. under 2 m, inkl. fører	30,00	30,00
	MC mv. under 2 m, inkl. fører og 1 passager	40,00	40,00
	Motorkøretøj - længde/bredde <5 m <2 m:		
	Inkl. fører	50,00	50,00
	Inkl. fører og 1 passager	60,00	60,00
	Inkl. fører og 2 passagerer	70,00	70,00
	Inkl. fører og 3 passagerer	80,00	80,00
	Pendler T/R inkl. fører	50,00	50,00
	Motorkøretøj Længde >5 m < 9 m:		
	Inkl. fører	80,00	80,00
	Inkl. fører og 1 passager	90,00	90,00
	Inkl. fører og 2 passagerer	100,00	100,00
	Trailer under 750 kg totalvægt	30,00	30,00
	Trailer over 750 kg totalvægt	50,00	50,00
	Campingvogn (inkl. fører og motorkøretøj under 5 m)	120,00	120,00
	Lastbil/traktor - længde under 12 m	140,00	140,00

Takstoversigt

Miljø og teknikudvalget		Takst for 2014	Takst for 2015
	Lastbil/traktor - længde over 12 m	180,00	180,00
	Mejetærsker og lign., der fylder mere end 1 vognbane <i>m/f Ragna dog kun køretøjer op til 8,5 tons</i>	200,00	200,00
	Minibus >1500 < 3500 kg, inkl. fører	120,00	120,00
	Bus >3500 kg. (inkl. max. 20 passagerer)	220,00	220,00
	Bus >3500 kg (inkl. over 20 passagerer)	440,00	440,00
<i>Ved køb af nyt rabatkort tillægges et kortgebyr på 20 kr. til kortprisen. Opfyldning af kort er gratis. Købte kort refunderes ikke.</i>	Pendlerkort År (Bil <5m inkl. fører)	8.800,00	8.800,00
<i>NB! Der er ingen moms på personbilletter - øvrige takster er inkl. moms, bortset fra persondelen.</i>	Årskort skoleelev >16 år	1.620,00	1.620,00
	Rabatkort - værdi 500 kr -10% rabat	450,00	450,00
	Rabatkort - værdi 1000 kr -20% rabat	800,00	800,00
	Rabatkort - værdi 3000 kr -30% rabat	2.100,00	2.100,00
	Rabatkort - værdi 5000 kr -40% rabat	3.000,00	3.000,00
	Kortgebyr	20,00	20,00
Brugerfinansierede områder			
Renovation			
<i>(ekskl. moms)</i>			
Genbrug mv.	Pr. registreret beboelseslejlighed	290,00	290,00
	Pr. registreret beboelseslejlighed, sommerhuse	145,00	145,00
	Salg af genbrugskasser "erstatningskassetter"	60,00	60,00
Dagrenovation	Ekspeditionsgebyr administrativt	150,00	80,00
	Ekspeditionsgebyr incl. udbringning og mærkning		160,00
	Specialudbringning	575,00	575,00
	Nøgleordning	350,00	341,00
	Mærkning til ekstra affald svarende til 1 pose	24,00	24,00
	Opkrævning efter fordeling	1.050,00	1.050,00
	110 l pose med 1 ugentlig tømning	1.050,00	1.050,00
	110 l pose med tømning hver 14. dag	530,00	530,00
	110 l pose - sommerhustømning	639,00	639,00
	140 l minicontainer med 1 ugentlig tømning	1.283,00	1.283,00
	140 l container med tømning hver 14. dag	680,00	680,00
	165 l longopac med 1 ugentlig tømning	1.404,00	1.404,00
	165 l longopac med 1 tømning hver 14. dag	702,00	702,00
	180 l minicontainer med 1 ugentlig tømning	1.468,00	1.468,00
	180 l container med tømning hver 14. dag	772,00	772,00
	240 l container med 1 ugentlig tømning	1.622,00	1.622,00
	240 l container med tømning hver 14. dag	1.100,00	1.100,00
	400 l container med 1 ugentlig tømning	2.376,00	2.376,00
	400 l container med tømning hver 14. dag	1.332,00	1.332,00

Takstoversigt

Miljø og teknikudvalget		Takst for 2014	Takst for 2015
	400 l container med 2 ugentlige tømninger	4.752,00	4.752,00
	600 l container med 1 ugentlig tømning	3.112,00	3.112,00
	600 l container med tømning hver 14. dag	1.681,00	1.681,00
	600 l container med 2 ugentlige tømninger	6.223,00	6.223,00
	600 l containere - kolonihaveordning	1.920,00	1.920,00
	City-undergrund, privat, pris pr. kg	2,00	2,00
	City-undergrund, erhverv, pris pr. kg	1,90	1,90
	4 kbm vip container, 1 ugentlig tømning	12.414,00	12.334,00
	4 kbm vip container, 2 ugentlige tømninger	23.927,00	23.775,00
	4 kbm vip med tømning hver 14. dag	6.602,00	6.558,00
	6 kbm vip container med 1 ugl.tømning	13.763,00	13.692,00
	6 kbm vip container med 2 ugl.tømninger	25.310,00	25.190,00
	6 kbm vip med tømning hver 14. dag	6.927,00	6.890,00
	8 kbm vip container med 1 ugl. tømning	15.088,00	15.026,00
	8 kbm vip container med 2 ugl. tømninger	27.588,00	27.490,00
	8 kbm vip med tømning hver 14. dag	7.503,00	7.472,00
	10 kbm vip container med 1 ugl. tømning	16.607,00	16.552,00
	10 kbm vip container med 2 ugl. tømninger	30.177,00	30.098,00
	10 kbm vip med tømning hver 14. dag	8.200,00	8.300,00
	3 kbm Molok med 1 ugentlig tømning	4.892,00	4.876,00
	3 kbm Molok med 1 tømning hver 14. dag	2.446,00	2.438,00
	5 kbm Molok med 1 ugentlig tømning	5.924,00	5.921,00
	5 kbm Molok med 1 tømning hver 14. dag	2.962,00	2.961,00
	Komprimatorcontainer, 1 ugentlig tømning	26.939,00	26.847,00
	Komprimatorcontainer, 1 tømning hv. 14. dag	13.469,00	13.424,00
	Komprimatorcontainer, 2 ugentlige tømninger	53.878,00	53.695,00
	Maxicontainer med 1 ugentlig tømning	26.939,00	26.847,00
	Maxicontainer med 2 ugentlige tømninger	53.878,00	53.695,00
	Behandlingsafgift	613,00	613,00
Genbrugspladser	Pr. registreret beboelseslejlighed	460,00	420,00
Genbrug Erhverv	2-delt 240 liters beholder m. tømning hver. 4 uge	207,00	207,00
	140 liters beholder til emballage m. tømning hver 4. uge	210,00	210,00
	240 liters beholder til emballage m. tømning hver 4. uge	234,00	234,00
	140 liters beholder til papir m. tømning hver 4. uge	141,00	141,00
	240 liters beholder til papir m. tømning hver 4. uge	151,00	151,00
	400 liters beholder til papir m. tømning hver 4. uge	161,00	161,00
Erhverv	Mærkat, Håndværkere og gartnere, pr. stk.	4.800,00	4.800,00
	Mærkat, Øvrige virksomheder, pr. stk.	600,00	600,00

Takstoversigt

Miljø og teknikudvalget		Takst for 2014	Takst for 2015
	Mærkat til farligt affald, pr. stk.	800,00	800,00
	Erhvervsadministrationsbidrag, alle uanset virksomheds	260,00	260,00
	Ved aflevering på Affaldsterminalen, erhvervsplads, pr.	536,00	527,00
	Farligt affald, Affaldsterminalen, pr. kg	10,00	10,00
Affaldsterminalen	Den kontrollerede losseplads, blandet affald til deponi pr. tons, inkl., statsafgift på 475 kr. pr. ton	900,00	900,00
	Den kontrollerede losseplads, mineralsk affald til deponi pr. tons, inkl., statsafgift på 475 kr. pr. ton	800,00	800,00
	PCB-holdigt affald til specialdepot inkl. statsafgift på 475 kr. pr. tons		1.325,00
	Blandet affald til sortingsplads pr. tons, inkl. statsafgift på 475 kr. pr. tons	1.000,00	1.000,00
	Brændbart erhvervsaffald og storskrald til forbrænding, pr. tons inkl. statsafgift	648,00	648,00
	Sorteringsgebyr for usorteret erhvervsaffald og storskrald	400,00	400,00
	Jordfyld pr. ton, inkl. statsafgift på 475 kr. pr. ton	508,00	508,00
	Lettere forurenede jord til jorddeponi pr. ton	40,00	40,00
	Haveaffald til kompostering	160,00	170,00
Olie- og benzinudskillere	Kontrol af olie- og benzinudskillere	225,00	225,00
	Tømning af olie- og benzinudskillere	825,00	825,00
FJERNVARMEFORSYNING (<i>ekskl. moms</i>)			
Mejlby Kraftvarmeværk	Tilslutningsafgift	19.560,00	19.560,00
	Stikledningsbidrag, pr. m fra skel til hovedventil	465,39	465,39
	Driftsbidrag, fast årlig afgift	4.858,00	4.858,00
	Variabel årlig afgift, kr./m ³	648,00	500,00
	Målerafprøvning	601,50	601,50
	Montage	218,74	218,74
Byggesagsgebyrer			
Pr. 1/1-2015 er der kommet nye regler for opkrævning af byggesagsgebyrer. Gebyret er tidligere opkrævet efter en pris pr. antal m ² . Folketinget har besluttet at alle landets kommuner skal opkræve byggesagsgebyrer i forhold til tidsforbrug. Undtaget fra dette krav er simple konstruktioner, som kan afregnes efter faste gebyrer.			
Der opkræves et fast gebyr eller gebyr for forbrugt tid i henhold til takstbladet med hjemmel i byggelovens § 28			

Takstoversigt

Miljø og teknikudvalget	Takst for 2014	Takst for 2015
Simple konstruktioner, fast gebyr Eksempelvis garager, carporte, udhuse, drivhuse, overdækkede terrasser og lignende mindre bygninger		1.160,00
Enfamiliehus, pris pr. time Herunder sommerhuse, fritidshuse, rækkehuse, kædehuse, fritliggende og sammenbyggede enfamiliehuse med lodret lejlighedsskel		580,00
Ikke kompliceret industri- og lagerbebyggelse i en etage, pris pr. time Herunder jordbrugserhvervenes avls- og driftsbygninger i en etage jf. bygningsreglementet BR10 kapitel 1.3.2 stk. 1 punkt 2) og punkt 3)		580,00
Andre faste konstruktioner mv., pris pr. time Eksempelvis tribuner, legepladsredskaber, vindmøller, master, antenner, solcelleanlæg, midlertidige konstruktioner (herunder telte), silo- og tankanlæg samt øvrige, som er omfattet af byggelovens § 2 stk. 2		580,00
Øvrigt erhvervsbyggeri, pris pr. time Herunder erhvervsbygninger og jordbrugserhvervenes avls- og driftsbygninger, som ikke er omfattet af takstbladets nr. 3		580,00
Etagebyggeri, pris pr. time Herunder bygninger med vandret lejlighedsskel		580,00
<i>Bemærkninger:</i>		
Der opkræves for sædvanlig sagsbehandlingsaktivitet, herunder ved anmeldelse og ansøgning om byggetilladelse af nybyggeri, tilbygning eller ombygning, anvendelsesændring, dispensation, helhedsvurdering, nedrivning og efterfølgende tilladelse (lovliggørelse) mv. jf. byggeloven		
Fast gebyr afregnes i en rate ved afgørelsen		
Gebyr efter forbrugt tid opkræves i to rater. Første rate ved afgørelsen og anden rate ved afslutning af sagen		
Beløbet opkræves momsfrit		
Beløbet opkræves hos ejer af den ansøgte ejendom, medmindre andet er anført i ansøgningen		
Beløbet refunderes ikke, selvom anmeldelsen/tilladelsen ikke udnyttes		
Der opkræves gebyr for forbrugt tid, selvom ansøger/ejer trækker anmeldelsen/ansøgningen tilbage, inden der er meddelt afgørelse i sagen		
Der opkræves ikke gebyr for sagsforløbet ved afslag/afvisning af sagen		
Afgregningen for ansøgninger, der er modtaget 1. januar 2015 eller derefter, sker efter takstbladet for 2015.		
Sager, der er modtaget før 1. januar 2015, afregnes efter tidligere takstblad		
Sager, der løber ud over kalenderåret, afregnes med timeprisen for det indeværende år, hvor sagsbehandlingen er udført		

Takstoversigt

Miljø og teknikudvalget		Takst for 2014	Takst for 2015
Hyrevogne			
<i>Taksterne er fastsat iht bekendtgørelse nr. 405 af 8/5 2012 om taxikørsel m.v.</i>	Behandling af ansøgning om bevilling	460,00	Reguleres efter forbrugerindekset, som bekendtgøres i december 2014
	Bevilling	1.514,00	
	Udstedelse af førerkort	110,00	
	Påtegning af toldattest	160,00	
	Udlevering af trafikbog	90,00	
	Bevillingsnummerplade	203,00	
			Satsen udmeldes af Beredskabsstyrelsen ultimo 2014
Redningsberedskab	Gebyr for blinde alarmer	5.050,00	
Skorstensfejning			
<i>Gebynet opkræves iht. taksterne i standardaftalen mellem KL og skorstensfejerlauget</i>	1) For skorstensfejning betales:		
	Første skorsten indtil 10 m højde	97,05	98,53
	Efterfølgende skorstene af højde indtil 10 m	76,04	77,20
	For skorstene over 10 m for hver påbegyndt m over 10 m yderligere	3,44	3,49
	Centralkedler, rensning	221,59	224,96
	Brændeovne, rensning	110,76	112,44
	2) For skorstene og ildsteder af størrelse fra 35-116 kw forhøjes foranstående gebyrer med 50%, fra 116-232 kw forhøjes med 100%, og fra 232 kw forhøjes med 150%		
	3) For skorstene, der fejes hyppigere end én gang årligt, forhøjes gebyrerne med 50% for yderligere fejninger, med mindre gebyret er forhøjet efter reglerne i pkt. 2 om tillæg efter fyrets størrelse		
	4) For rensning af røgrør og røgkanaler, jf. § 6 i Bygge- og Boligstyrelsens bekendtgørelse nr. 239 af 27. april 1993, betales for rør og kanaler med indtil:		
	35 x 35 cm indvendigt mål for første m	51,34	52,12
	For efterfølgende påbegyndt m	25,05	25,43
	For rør og kanaler med indvendigt mål på over 35 x 35 cm betales for første m	102,37	103,93
	For efterfølgende påbegyndt m	51,34	52,12
	For kanaler, der kun renses ved, at skorstensfejeren personligt går gennem kanalen, har mesteren dog lov til i stedet for gebyret at træffe aftale med brugeren om betalingen, idet der tages hensyn til afstanden til og fra det sted, hvor fejningen udføres		

Takstoversigt

Miljø og teknikudvalget	Takst for 2014	Takst for 2015
5) For tilkald til ekstra skorstensrensning samt for rensning af røgovne og røgkamre, der skal udføres uden for de sædvanlige skorstensfejninger, betales efter tidsforbrug samt befordringsgodtgørelse efter samme takst, som for statens tjenestemænd		
6) For brandpræventivt syn, herunder syn i forbindelse med afmelding af skorsten, betales uanset antallet af skorstene på en ejendom	97,05	98,53
7) For udfræsning af skorstenen og tilkaldelse til skorstensild betales efter tidsforbrug den til enhver tid gældende svendetimeløn samt befordringsgodtgørelse efter samme takst, som for statens tjenestemænd		
8) For tilmelding af nye skorstene/ildsteder, også hvis kun én af delene udskiftes	367,91	373,50
9) Påtegning af prøvningsattest	100,93	102,46

Takstoversigt

Kultur og fritidsudvalget		Takst for 2014	Takst for 2015
Stadion, idrætsanlæg, svømmehaller og lystbådehavn			
Udlejning af boldbaner	Leje af 1 bane inkl. omklædningsrum, pr. dag	553,00	564,00
	Leje af 1 bane uden omklædningsrum, pr. dag	331,00	338,00
	Leje af opvisningsbane inkl. Omklædnings- rum på Randers Stadion, pr. dag:		
	Superliga	87.200,00	88.900,00
	1. division	43.600,00	44.500,00
	Andre arrangementer efter aftale		
	Leje af atletikstadion inkl. omklædningsrum, pr. dag	1.128,00	1.150,00
	Leje af kunstgræsbane inkl. Omklædnings- rum pr. time - Stadion	870,00	887,00
	Leje af kunstgræsbane inkl. Omklædnings- rum pr. time - Ulvehøj	1.128,00	1.150,00
Udlejning af haller og lokaler		<i>skoleår 14/15</i>	<i>skoleår 14/15</i>
	Svømmehal pr. time	722,00	738,00
	Svømmesal pr. time	400,00	408,00
	Sportshal pr. time	400,00	408,00
	Sportssal, festsal, aula pr. time	264,00	270,00
	Gymnastiksal pr. time	161,00	164,00
	Faglokale pr. time	132,00	135,00
	Klasselokale pr. time	79,00	81,00
Udlejning af grønne områder	Cirkus på cirkuspladserne Brotoften og Langvang, pr. dag	1.718,00	1.752,00
	Kræmmermarkeder og lign., pr. dag	1.718,00	1.752,00
	Store kommercielle arrangementer, pr. dag	3.330,00	3.396,00
	Skovhuset, pr. dag	216,00	220,00
Kærsmindbadet	Billet, børn	18,00	18,00
	Billet, voksne	33,00	34,00
	Rabatkort, børn	162,00	165,00
	Rabatkort, voksne	291,00	297,00
	Rabatkort, pensionister	185,00	189,00
	Gæster	10,00	10,00
	Svømmeundervisning pr. time ekskl. livredder	787,00	803,00
	Svømmeundervisning pr. time inkl. livredder	1.052,00	1.073,00
	Halvårskort voksne	1.480,00	1.509,00
	Halvårskort børn	823,00	839,00
	Halvårskort pensionister	938,00	956,00
	Helårskort voksne	2.662,00	2.714,00

Takstoversigt

Kultur og fritidsudvalget		Takst for 2014	Takst for 2015
	Helårskort børn	1.480,00	1.509,00
	Helårskort pensionister	1.687,00	1.720,00
Udbyhøj Lystbådehavn	Priser for årlig leje af bådplads:	<i>BY 18.02.13</i>	
<i>Priserne er inkl. moms</i>	Bådplads A (7x2,5 m)	2.000,00	2.000,00
	Bådplads B (10x3,5 m)	4.500,00	4.500,00
	Bådplads D (12x4 m)	6.500,00	6.500,00
	Bådplads E (16x5 m)	8.500,00	8.500,00
Folkebiblioteket			
Gebyrer for overskridelse af lånetiden			
1-7 dage	Børn	10,00	10,00
	Voksne	20,00	20,00
8-14 dage (1. hjemkaldelse)	Børn	30,00	30,00
	Voksne	60,00	60,00
15-30 dage (2. hjemkaldelse)	Børn	55,00	55,00
	Voksne	120,00	120,00
Efter 31 dage (regning)	Børn	120,00	120,00
	Voksne	230,00	230,00
<i>Erstatninger betales efter regning fremsendt af biblioteket.</i>			
Museum Østjylland			
Entrebetaling	Entre	Gratis	Gratis
	Årskort, enlig (indbefatter gratis årbog)	200,00	200,00
	Årskort, par (indbefatter gratis årbog)	300,00	300,00
Omvisning og foredrag	Inden for normal arbejdstid, pr. time	450,00	450,00
	Weekend- og aften timerne, pr. time	700,00	700,00
Randers Musikskole			
Instrumentalundervisning		<i>2014/2015</i>	<i>2015/2016</i>
Unge under 25 år, bosiddende i Randers Kommune	Eneundervisning, 36 uger á 15 min	2.320,00	2.360,00
	Eneundervisning, 36 uger á 25 min	3.880,00	3.960,00
	Eneundervisning, 36 uger á 30 min	4.640,00	4.720,00
	Eneundervisning, 36 uger á 40 min	6.200,00	6.320,00
	Eneundervisning, 36 uger á 50 min	7.760,00	7.920,00
	Hold, 36 uger, 2-4 elever, 15 min. pr. elev	2.320,00	2.360,00
	Hold, 36 uger, 2 elever, 25 min. pr. elev		3.960,00

Takstoversigt

Kultur og fritidsudvalget		Takst for 2014	Takst for 2015
Voksne over 25 år og elever uden for Randers Kommune	Eneundervisning, 36 uger á 15 min	4.640,00	4.720,00
	Eneundervisning, 36 uger á 25 min	7.740,00	7.880,00
	Eneundervisning, 36 uger á 30 min	9.280,00	9.440,00
	Eneundervisning, 36 uger á 40 min	12.380,00	12.600,00
	Eneundervisning, 36 uger á 50 min	15.480,00	15.760,00
	Hold, 36 uger, 2-4 elever, 15 min. pr. elev	4.640,00	4.720,00
	Hold, 36 uger, 2 elever, 25 min. pr. elev		7.880,00
Talentlinjen elever i Randers Kommune	Eneundervisning, 36 uger á 40 min	6.200,00	6.320,00
	Eneundervisning, 36 uger á 50 min	7.760,00	7.920,00
Talentlinjen elever uden for Randers Kommune	Eneundervisning, 36 uger á 40 min	12.380,00	12.600,00
	Eneundervisning, 36 uger á 50 min	15.480,00	15.760,00
Holdundervisning			
Baby Bongo/Musikalsk Legestue	30 uger á 50 min	1.500,00	1.520,00
Musikalsk Værksted 0-3 klasse 36 uger á 50 min.	Instrumentalelever	700,00	720,00
	Ikke instrumentalelever	1.500,00	1.520,00
Musikkarrusel	32 uger á 60 min	2.300,00	2.340,00
Ungdomssymfoniorkester	36 uger á 90 min	Gratis	Gratis
Musik & Computer/Studieteknik	Instrumentalelever, Hold, 36 uger, 2-4 elever, 15 min. pr. elev	1.000,00	1.180,00
	Ikke instrumentalelever, Hold, 36 uger, 2-4 elever, 15 min. pr. elev	2.000,00	2.360,00
Nodelære/teori/hørelære	Instrumentalelever, Hold, 36 uger, 2-4 elever, 15 min. pr. elev	1.000,00	1.180,00
	Ikke instrumentalelever, Hold, 36 uger, 2-4 elever, 15 min. pr. elev	2.000,00	2.360,00
Teori & Hørelære, Talentspiregruppen	Instrumentalelever, Hold, 36 uger á 60 min.		1.060,00
Sammenspil	Instrumentalelever, 36 uger á 50 min.	700,00	720,00
	Ikke instrumentalelever, 36 uger á 50 min.	1.500,00	1.520,00
Kor	Kor, 36 uger á 75 min.	760,00	780,00
	Kor, 36 uger á 120 min.	1.200,00	1.240,00

Takstoversigt

Kultur og fritidsudvalget		Takst for 2014	Takst for 2015
Instrumentleje	Pr. instrument	1.300,00	1.300,00
Indskrivningsgebyr	Pr. elev	100,00	100,00
Søskenderabat			
<p>Rabatten gives på instrumentalundervisning. Elever under 25 år på dyreste aktivitet betaler fuld pris.</p> <p>Øvrige søskende betaler halv pris. Der gives kun søskenderabat på ét instrument pr. søskende.</p> <p>Undervisning på samme instrument udover 25 min. betragtes som én aktivitet.</p> <p>Elever over 25 år udløser ingen søskenderabat ligesom sammenspilsundervisning heller ikke udløser søskenderabat.</p> <p>Baby Bongo og Musikalsk Legestue er omfattet af søskenderabat.</p>			

Takstoversigt

Kultur og fritidsudvalget		Takst for 2014	Takst for 2015
Fritidscentret i Vestergade			
Pris pr. time	Nr. 1 - teatersal	392,00	400,00
	Nr. 2 - kongressal pr. time	261,00	266,00
	Kældercafe	130,00	133,00
	Lokale 8	130,00	133,00
	Øvrige lokaler pr. time	77,00	79,00
Værket			
<i>Priserne er ekskl. moms</i>		Reguleres efter nettoprisindeks	Reguleres efter nettoprisindeks
Priser pr. dag ved 1 offentligt kulturelt arrangement			
<i>* I salene er salslejen inkl. kunstnergarderobes, rengøring og placøser.</i>			
	Store Sal, gulv, 1. og 2. balkon*	23.500,00	23.700,00
	Store Sal, gulv, 1. balkon*	20.400,00	20.500,00
	Store Sal, gulv*	17.000,00	17.100,00
	Koncertsal, gulv og balkon*	9.400,00	9.500,00
	Koncertsal, gulv*	5.900,00	5.900,00
	Koncertsal til prøver	4.000,00	4.000,00
	Lille Teatersal, pr. dag + 6 kr. pr. gæst	800,00	800,00
	Lille Musiksal, pr. dag + 6 kr. pr. gæst	800,00	800,00
	Cabaretsal, pr. + 6 kr. pr. gæst	800,00	800,00
	Ridehuset, pr. dag + 6 kr. pr. gæst + 3 kr. pr. opstillet stol	3.200,00	3.200,00
	Møde- og prøvelokaler	1.300,00	-
		1.600,00	-
	Gruppe- og prøvelokaler	240,00	-
Priser pr. dag ved 1 offentligt ikke-kulturelt arrangement			
<i>* I salene er salslejen inkl. kunstnergarderobes, rengøring og placøser.</i>			
	Store Sal, gulv, 1. og 2. balkon*	29.400,00	29.600,00
	Store Sal, gulv, 1. balkon*	25.600,00	25.600,00
	Store Sal, gulv*	20.900,00	21.000,00
	Koncertsal, gulv og balkon*	9.500,00	9.600,00
	Koncertsal, gulv*	6.400,00	6.400,00
	Lille Musiksal	4.800,00	4.800,00
	Lille Teatersal	4.800,00	4.800,00
	Cabaretsal	4.800,00	4.800,00
	Ridehuset, pr. dag + 8 kr. pr. deltager + 3 kr. pr. opstillet stol	6.400,00	6.400,00
	Møde- og prøvelokaler	2.400,00	2.400,00
		4.000,00	4.000,00
	Gruppe- og prøvelokaler	240,00	240,00

Takstoversigt

Kultur og fritidsudvalget		Takst for 2014	Takst for 2015
Personalebistand til opstilling, afvikling, rengøring og kontrollørtjeneste betales i henhold til medgået tid efter følgende takster:			
Fra kl. 08-17	Sceneteknikere	290,00	300,00
	Placøser	240,00	240,00
	Rengøringsassistenter	240,00	240,00
Fra kl. 17-08 samt lørdag, søndag og helligdage	Sceneteknikere	390,00	400,00
	Placøser	260,00	260,00
	Rengøringsassistenter	330,00	330,00
	Billetafgift	16,00	16,00

Takstoversigt

Social, sundhed og ældre		Takst for 2014	Takst for 2015
Sociale områder			
Forsorgshjem og krisecenter	Kost	72,00	74,00
	Logi	96,00	98,00
Forsorgshjem	Logi for under 25-årige på kontanthjælp	47,00	48,00
Botilbud - Voksne handicappede			
Forplejning	2 middagsretter, pr. måned	3.060,00	3.130,00
	1 middagsret, pr. måned	2.815,00	2.880,00
	Midlertidigt ophold pr. døgn	100,50	102,50
Sundhedsområdet			
Reguleres i.h.t. bekendtgørelse nr. 727 af 15. juni 2007 § 28 en gang årligt på grundlag af satsregulerings-procenten.	Omsorgstandpleje, årlig egenbetaling	475,00	485,00
	Specialtandpleje, årlig egenbetaling	1.775,00	1.795,00
Ældreområdet			
Madudbringning	Almindelig hovedret pr. dag	44,00	45,00
	Lille hovedret pr. dag	41,00	42,00
	Biret pr. dag	10,00	uændret
Ældrecentre			
Forplejning	Forplejning med 1 hovedret og 1 biret pr. måned	3.060,00	3.130,00
	Forplejning med 1 hovedret pr. måned	2.815,00	2.880,00
	Hjemmeboende pensionister, der spiser dagens middag på områdecentret		
	Hovedret og biret pr. dag	45,00	46,00
Diverse takster	Midlertidigt ophold og aflastning pr. døgn	100,50	102,50
Fritvalgsydelse			
	Personlig pleje, dagtimer, tilskud pr. time	368,00	uændret
	Personlig pleje, ubekvemme tider, tilskud pr. time	499,00	uændret
	Praktisk bistand, tilskud pr. time	368,00	uændret
	Madservice, alm. Hovedret	44,60	uændret

Årsbudget 2015

Randers Kommune

Laksetorvet

8900 Randers C

Telefon 8915 1515

Telefax 8915 1020

E-mail: randers.kommune@randers.dk

www.randers.dk